

INDIJANEZ

OBČASNIK KULTURNEGA DRUŠTVA MLADINSKI CENTER INDIJANEZ, ŠTEVILKA 6, DECEMBER - JANUAR 2013/14

INDIJANIZMI

Zaključna lekcija Štajersčine od A - Ž in predstavitev BookCrossinga ter izpeljane akcije Časovne kapsule.

UPERJENO

Pogledi na sedanjo generacijo mladostnikov ter razmišljanja o omejitvah vegetarijanstva in potrebi po vegetarijanizmu.

UJETO

Poklon velikemu Neslonu Mandeli in špekulacija o tem ali je možen scenarij Jurskega parka...

PROGRAMI

Minuli izvedeni programi našega društva v okviru Evropske prestolnice Mladih. Pridni smo, prisežemo!

IZ SMERI

Nekonvencionalne zgodbe, skoraj neverjetne. Tudi tokrat smo jih zlahka nabrali...čudimo se skupaj...

MEŠANO

Nova porcija t.i. DIY projektov za spretno roke in članek o odvisnosti od tehnoloških naprav...

PREBERITE SE:

• GLASBENE NOVIČKE • BOOKCROSSING • ZDRUŽEVANJE KORPORACIJ • DEJSTVA MESNE INDUSTRIJE • OVEKOVEČIMO SPOMINE • PUNK ROCK SCENA • GENERACIJA B • DIY • DOGODKOVNIK • ZAKAJ JE GENERACIJA Y NESREČNA? • NELSON MANDELA •

INDIJANEZ OSTAJA NECENZURIRAN & NELEKTORIRAN. LISTANJE IN BRANJE NA LASTNO ODGOVORNOST. PREBERI IN PODAJ NAPREJ. KOPIRANJE DOVOLJENO. KOPIRANJE ZAŽELENO. PREBERI IN PODAJ NAPREJ.

ŠTAJERŠČINA OD A DO Ž

Glede na to, da se cifra na kalendaru počasi menjava pa prazniki pa počitnice pa take fore, danes ne bo nobene nove lekcije.

Vseeno pa je treba ponoviti lekcijo iz prejšnje številke, da pač toto težko prigrarano znanje ne bo šlo v nič. Te pa gremo...

Na naš hof je rad hodo en pubec, ki smo ga klicali Šerif. Sploh se ne spomnim, kak mu je blo prav ime. Bil je ene 2-3 leta starejši od večine tam. Dostkrat nam je znal fajn na živce it, ker je ponavadi kuj nekaj južnal v tri krasne pa nikak ni znal nehat. Včasih iz njegovih žnabl celi dan nismo čuli enega pametnega stavka. Pa še razvajan je bil ful, ker so bli doma puni keša. Njegov foter je slovel kot eden najboljših edlpucarjev na področju bivše Juge in je ful služo na ta račun, čeprav je najprej začel kot ajznponar, pa se je kr hitro preusmero v "edlpuc biznis". Ampak Šerif je znal bit tud ful drugačen. Enkrat se spomnim, ko so na naš hof prišli neki intiharji kuj nekaj gušit. Pa pograbi Šerif neko barunglo pa se postavi pred njih. Najprej ga tumasto gledajo. Pol pa zamahne proti njim, oni pa začnejo letet kak so dugi pa širki.

Te pa je enega spigalo na enem robniku pa ga Šerif pograbi za gurgl in prisežem, da je tip mel v trenutku rjave untrce od straha. Celi luft je zagiftal v polmeru vsaj dvajstih metrov. Men se zdi, da mu je celo nekaj rjavega po nogi priteklo, v vsakem primeru pa je bil vsran ko čunek, ker še je malo prej ležo v blatu. Pol mu je te nekaj le ratalo pobegniti. Za tringelt pa je Šerif še en kaluser za njim zalučo. Še dobro da ga ni trofo, ker je pod nekim čudnim vinklom fukno. Men se zdi, da smo ga tisti dan začeli Šerif klicat, ker je naredo red na hofu. Kakorkoli nam je znal na jetra it, pa je bil tud ful prijazen. Vedno je mel neke cukre v rugzaku pa nam jih je raztala. Tisti dan nas je pol še k sebi domu povabo,

ker so novo pingpong mizo kupli. Pa smo sli še po Bucota, to je oni dodl par številkl Indijaneza nazaj. Pred Bucotovo bajto je stal njegov foter z montirajzlom v roki - zgleda da je neke gume menjavo al kaj. V glavnem, Bucu nas je že od daleč vido in se začel dret dol pri okni. Mi: "Prideš pingpong špilat?!". Bucu: "Ja valda! Samo šiltkapo si vzamem iz nahkesla!". Pol se pa Bucotova mati zadere v ozadju: "Nikam neoš šau, dokler nea orbezla do konca poješ!!". Mi v smehu: "Ja nič, te pa prii za nami!". Šerif se doma spomni, da niso še mrežice kupli, tak da smo si jo iz popndekla vun vrezali. Bucota smo mogli še ene pol ure čakati in prva stvar ko pride, vpraša: "Čuj, ki mate hajzl tu?"...in spet smo zgubli še deset minut. Pol pa Šerif: "Tak pubeci, zaj bote pa dobli en šnelkurz iz laufarcel!" Takrat še ni vedo, da sn jaz eno leto pingpong treniro in sn ga pol tak scat pelo, da mu ni blo nič jasno. Bucu pa seveda, taki kot je bil, takoj v smeh in norca delat iz Šerifa, ovi pa sevea vedno bolj nervozn. Pol se še Šerif pohvali, da si je nove Yasa teniske kupo in da je prejšnji dan okoli blokov laufu. "Veš kak letijo! Veš kak letijo!", je rekel (kao da je ful hiter z njimi). Bucu še bolj v smeh! Te pa se Šerif dokončno razpizdi in brčne Bucota v rit, s svojimi NOVIMI Yasa teniskami... in mu pade podplat vstran. Bucu se je začel tak smejat, da je od sile skoro pol lopara pojedno... in čez pet sekund mu je prletel faracajg v glavo...od Šerifa valda! Mi smo se kotali od smeha... Bucu pa po začetem šoku tudi...

Fajn dan je bil.

ČASOVNA KAPSULA V MUZEJU

V petek, 20.12. 2013 smo člani Kulturnega društva Mladinski center Indijanez Muzeju narodne osvoboditve Maribor v hrambo za deset let predali Časovno kapsulo.

Pri projektu so sodelovale različne generacije Mariborčanov, ki so prispevke oddali na zbirnih točkah ali preko spleta. Mladi so na listu papirja opisali svojo mladost, s čim se ukvarjajo, svoje cilje, vrednote, nekateri so zapisali pričakovanja povezana s prihodnostjo. Pri projektu so organizirano sodelovali otroci vrtca Jožice Flander Maribor (oddelek Sapramiška), kot bodoči mladostniki, ter varovanci Doma starejših občanov Tezno in obe enoti Doma Danice Vogrinec. Najmlajši so narisali svojo prihodnost, medtem ko so starejši v prihodnost predali svoje modrosti in zapisali želje za svoje potomce.

Prispevek 20-letnice denimo ugotavlja sedanje družbene razmere: "...z vseh strani na nas pritiska kapitalizem..." po drugi strani pa optimistično ugotavlja: "...na drugi strani ven vdarja ljubezen, spoštovanje in sodelovanje". Mnogi prispevki so osebno obarvani in namenjeni določeni osebi v prihodnosti, v Časovni kapsuli se tako nahaja tudi zapis babice, ki svoji vnučki sporoča: "Želim ti, da ne bi živela v strahu in da se ti otroški svet še dolgo ne poruši. Če me več ne bo, ko boš to brala, vedi, da te imam večno rada."

Zbrani materiali, večinoma pisma in nekaj fotografij, bodo v Časovni kapsuli hranjeni v Muzeju narodne osvoboditve Maribor, nato pa odprti in vrnjeni naslovnikom leta 2023.

Namen projekta je dolgoročno povezati različne starostne skupine v mestu. Obenem Časovna kapsula dokumentira miselnost in pričakovanja generacij in bo v prihodnosti odražala duh določenega obdobja. Prejemniki sporočil iz preteklosti bodo po preteku desetih let obudili spomine, na primer na svoje stare starše, na svojo mladost, nekdanja razmišljanja. Projekt ima v tem pogledu tudi izrazito subjektivno in osebno ter družinsko noto.

Časovna kapsula je projekt medgeneracijskega programa Alo, stari, ki ga Kulturno društvo Mladinski center Indijanez izvaja letu 2013 pod okriljem Mladinskih dejavnosti Mestne občine Maribor.

Projekta ne bi mogli izvesti brez številnih prispevkov, zato se vsem, ki ste sodelovali preko spleta ali z oddajo prispevkov v zbirno škatlo v klubu MC, iskreno in globoko zahvaljujemo. Verjamemo, da boste leta 2023 z zanimanjem prebirali lastne modrosti iz preteklosti.

IŠČEMO TE!

Aktualni dogodki pa manj aktualni, ki so bili spregledani, družbeno kritična besedila, hvalnice ratraku, intervju z zanimivo osebo, ali pa zanimiv intervju z nezanimivo osebo, recenzija koncertov ali recenzija vaj garažnega banda, ki si to zasluži, umetniške fotografije pasjih iztrebkov... - izbira je vaša, odprti smo tudi za izstrelke mimo in lokolome, zato le pogumno! Neobjavljeni pisci, spregledani poeti, utišane klepetulje, straniščni filozofi...oglasite se nam na spodnji e-mail naslov:

DESK@INDIJANEZ.SI

URADNA BOOKCROSSING TOČKA V ČITALNICI POD TRAMOM

Koliko knjig vam leži po stanovanju, ne da bi jih v zadnjih letih sploh odprli? Nekoč ste jih prebrali, a ponovno jih najbrž ne boste ... Zdaj se na njih nabira prah, namesto da bi potovale po svetu in širile svoje sporočilo, svojo zgodbo. Indijanezi smo se tako 3. 12. 2013 priključili organizaciji BOOKCROSSING, ki v Sloveniji še ni našla svojih privrženecv v večji meri, medtem ko je po tujini to eden najbolj razširjenih načinov potovanja knjig. Gibanje Bookcrossing združuje ljubitelje knjig, ki nočejo imeti knjige samo kot objekt v omari. Ideja gibanja je, da knjigo vpišeš v bazo na <http://www.bookcrossing.com/> nato pa jo izpustiš v svet, drugim bralcem naproti. Pred tem jo usrezno opremiš s številko (če si prvi v verigi), ki omogoča, da najditelj, ki knjigo najde vidi, kje je le-ta že potovala in pri tem tudi sam zabeleži postanek. Zanimivo je predvsem to, da knjiga tako dobi svoje življenje, katerega utrinke lahko najdeš na BookCrossing spletni strani. Pripravniki gibanja, knjigi pogosto dodajo tudi osebno sporočilo. Ob naši čitalnici pod tramom v klubu MC, kjer smo Bookcrossingu namenili posebno polico, najdete v Mariboru Bookcrossing točko v prodajni galeriji Skrinja, v Zdravstvenem zavodu FLIS in v čakalnici UKC MB - travm. ambulante.

Trenutno je na svetu 2,387,298 podpornikov BookCrossoverstva, ki so v svet lansirali 10,072,205 knjig, te pa potujejo po 132 državah. Cilje je povezovati ljudi preko knjig. V največji meri sodelujejo ZDA (29%), sledi Nemčija (16%), elika Britanija (13%), Nizozemska (11%), Finska (10%), Kanada (8%), Avstralija (5%) in Francija ter Portugalska (4%).

Začetnik ideje je Ron Hornbaker, ki je skupaj s svojo ženo Kate in soustanoviteljema Brucom in

Heather Pedersenom lansiral stran 21. aprila 2001.

Ob Mariboru najdete v Sloveniji večštevilkne Bookcrossing točke še v Ljubljani (daleč največ registriranih članov 145), v Kranju, na Ptuj, na Bledu, v Velenju, Celju in Novi Gorici. Če bi sami radi postali del knjižnega gibanja vas vabimo v klub MC ali pa obiščite spletno stran. Sami smo v svet do sedaj izpustili 21 knjig, ki jih lahko vzamete s seboj domov nato pa jih predajte naprej. Glede na to, da je to uradna Bookcrossing točka lahko kakšno knjigo tudi prinesete v čitalnico pod tramom (poprej jo ustrezno opremite kot je opisano na spletni strani www.bookcrossing.com). Prijetno branje!

MATJAŽ VIDMAR AKTUALNA FOTOGRAFSKA RAZSTAVA V KLUBU MC

Fotograf, ki živi na Jesenicah in se s fotografijo ukvarja že dalj časa na razstavišču v klubu MC predstavlja nekatere fotografije, ki so zaznamovale njegovo delo zadnjih petih let.

ČITALNICA POD TRAMOM

Čitalnica na podstrešni galeriji v MC-ju (aka klubu MC) – vas vabi v primež besed.

Knjig ni dovoljeno odnašati, za branje izven čitalnice npr. zunaj na terasi pa prosimo seznanite osebje MC-ja. Čitalnica ponuja v leposlovje v slovenskem, angleškem in nemškem jeziku, znanstveno fantastiko, kriminalke, nekaj nobelovcev, kanček vojne literature, knjige o umetnosti, poezijo in filozofijo ter potopise, anarhistično oz. družbeno kritično literaturo, izbor revij in zajetno zbirko stripov. Bralno zbirko bomo nadalje dopolnjevali in izpopolnjevali, zato vabljeni vsi, ki imate doma kakšno knjigo, revijo ali strip, ki bi ga želeli podariti, da ga prinesete v čitalnico in prispevate k njeni širini in teži polic. Iskrena hvala. Čitalnico omogoča tudi bukvarna Ciproš.

RAZSTAVIŠČE LUBADAR

Razstavišče LUBADAR se nahaja tretjem nadstropju stavbe Lubadar v Pekarni. Obsega preko 400 m² visoke mansarde. Prostor je obdan z manjšimi okni, ki jih zakrivajo polkna, dostop pa je urejen po širokem stopnišču.

K uporabi prostora vabimo vse, ki bi želeli pripraviti razstavo, performans, delavnico ali kakšno drugo mirno dejavnost, ki je primerna za to lokacijo.

RAZSTAVIŠČE MC

Razstavišče MC je sestavljeno iz 8 izložbenih mest B1 formata (1000 x 700 mm) in se nahaja v južnem delu kluba, pod galerijo. Vitrine so osvetljene od zgoraj z diskretno razsvetljavo. Prostor je zaradi klubske dejavnosti dobro obiskan, razstavišče pa se nevsiljivo združuje z ambientom kluba.

ČE ŽELIŠ RAZSTAVLJATI,
PRIPRAVITI PERFORMANS
ALI NA KAK DRUG NAČIN
KORISTITI PROSTORE,
POŠLJI EMAIL Z OPISOM
NAČINA UPORABE NA:
OFFICE@KLUB-MC.SI

GENERACIJA B

B-B-B-B-BRUH.

“VSA TIŠINA IN TIHO GARANJE, KER NAM JE NERODNO, DA SMO REVNI, SAMO ŠE POGLABLJA SITUACIJO.”

Baje, da tudi Y, ampak dejansko vedno bolj B – brezdelna, brezposelna, brez prihodnosti, brezno, brezup in nekje vmes tudi boli me (ne v smislu jebe se mi, ampak boli kot bolečina). B-b-b. Res, tega nisem pričakoval. Moji starši so srednja klasa bi rekel, oba delata v javnih službah, nikoli nismo imeli veliko pa tudi v nekem pomanjkanju nismo živeli. V šoli sem imel “nikice”, ampak sta mogla oče in mama kar stisniti, nikoli nisem imel najboljšega računalnika, pa igralnih konzol. Kar sem imel sma delila z bratom. Imel pa sem dovolj. Kar je še bolj pomembno, imel sem prihodnost, upanje, želje, načrte. Starša sta vzela kredit, da sem študiral v Ljubljani, spodbujala sta me, da študiram kar želim, po logiki, da bom to vsaj končal in da bom delal nekaj kar me veseli. Veliko sem delal od brucovskih dni pa vse do diplome, večinoma študentska dela, ki so relativno dobro plačana, ne dajejo pa ti ravno nekega znanja. Če kaj, sem se naučil vrednosti denarja, odgovornosti, kaj več pa mi zatikanje listkov za vetrobranska stekla in oblačenje kostuma maskot ter delo za šankom ni dalo. Sem diplomiran geograf, ki nikakor ne dobi službe. Priznam, neke jake perspektive ne vidim. Če že interesiram kakšnega delodajalca je prvo vprašanje: “Ali si lahko priskrbim napotnico?”. Sprva sem še iskal, zdaj pa se mi že krepko gabi. Vtaknite si napotnice in prekleto študentsko delo, od katerega imajo največ tako ali tako vodstva študentskih servisov. So moji starši vzeli kredit, da bom lahko še pet let po študiju kelnaril kot študent preko tuje napotnice? Moje znanje je strokovno in profesionalno, zakaj se profesionalno ne obnašajo tudi delodajalci? Vse kar mi je do sedaj uspelo (star sem že 31 let) je, da sem pol leta opravljal meritve, pol leta pa delal na marketinški agenciji. Pisal sem kratke sestavke, delal tudi 10 ur na

dan, na koncu meseca je pa vse skupaj zneslo okoli 600 evrov, ker sem se uvajal. Ko sem odštel stroške prevoza in položnic (pomagal sem staršem), mi je ostalo ravno dovolj za hrano in kakšen kino. Za zimski plašč ali nov računalnik sem že moral prosit starše za posojilo in to pri “plači”. Sramota. Opravljal sem delo za katerega se nisem šolal, delal toliko ur, da je iz mene padla zadnja kapljica mladosti in na koncu pregorel, preden bi mi uspelo se preseliti na svoje. Naposled me je dohitela depresija, kar je ponoven štart iz nule samo še otežilo. Sem vmes kaj opravil tudi na črno, na srečo znam nekoliko programirati, ampak to ni to. Moja poanta je, da je trenutno situacija taka, da ti vsi pametujejo, da pojdi nekaj počet in da si priložnosti lahko ustvariš sam, v resnici pa imaš mikro možnosti za uspeh in predvsem velike možnost natega. V zadnjih štirih letih sem se prijavil na sedem delovnih mest, ki so popolnoma ustrezala mojemu profilu (in nešetim, ki niso). Za šest od teh z zagotovostjo lahko trdim, da so izbranega kandidata imeli še preden sem zucnil: “Mu,” kaj šele “Keks”. Pri sedmem primeru, me niso niti klicali na razgovor, ker da se je prijavilo veliko število ljudi (konkretno 176) in da se niso odločili, da me povabijo na razgovor. Sedaj se prostovoljno izobražujem v smeri programiranja, pa nisem za to, sem pa zato obupan. Na delovna mesta s četrto stopnjo me nočejo vzeti, kljub temu da bi sam pripravljen biti slabše plačan in se kaj novega naučiti in imeti vsaj redno delo. Najhuje je, da se počutim, da sem razočaral starše. Ocene sem imel zmeraj lepe, pri delu sem priden. Za take kot sem jaz, je tako ali tako, ali te izmोजgajo z delom, dokler le lahko zategujejo ali pa ti mesto vzamejo šefovi nečaki in podobno. Razočaran sem, ker sem isto tako brez svoje strehe nad glavo, brez družine (rad bi imel otroke, ampak iz finančnega vidika ne upam). Kredita seveda ne morem dobiti pa če bi ga in bi zaslužila s punco 2000 EUR neto (kar niti približno ne – realno oba zaslužima skupaj okoli 900 evrov na črno) bi za stanovanje 50 kvadratnih metrov, v vrednosti okoli 100.000

evrov potreboval posojilo, potem pa bi 25 let plačeval okoli 600 eur na mesec. Iz moje perspektive si to lahko privoščijo samo bogataši! Pa bi, verjetno. Naiven sem dovolj, da bi za karto uglajenega družinskega življenja plačal še to. Bi pridno delal in si kaj takega privoščil. Pa si ne bom nikoli. O pokojnini ali avtu, lahko samo sanjam. Nekoč sem bil vever in dober športnik. Zdaj sedim doma in gledam debilne kuharske oddaje in če se igram mazohista, še kak dnevnik ali sejo vlade. Zredil sem se in imam depresijo. Vseeno pa se učim programiranja. Za starše, za zadnjo bilko upanja. Puncu imam, a vprašanje kako dolgo. Tudi ona nima redne službe, tudi ona si želi varnosti in prihodnosti in otrok. Gojim mržnjo do delodajalcev na splošno. Zakaj odpirate firme, če morate izkoriščati ljudi in jih cuzati, ne morete pa jih zaposliti ali jim ponuditi prihodnosti? Zakaj kopujete fotelje za sprejemnico, ki stanejo 1000 evrov, sebi avtomobile in vikendice, ne morete pa me pošteno plačati? Zakaj mi trobite o neplačanih praksah in o vrednosti izkušnje? Izkušnje imam preveč. Preveč izkušnje s padci in kvazi vzponi, s takimi in drugačnimi obljubami. Ljudje, ki imajo redne službe za nedoločeni čas, postajajo privilegirani, novih takih služb več ni, ostalo pa je izkoriščanje. Moj brat dela preko avtorske pogodbe, dela kot nekdo v službi. Ob tem pa nima nobenih pravic. Pol države dela preko študenta, druga polovica pa na črno ali pa ne dela, ker dela ni. Vzroki za moj propad so torej sistemski in družbeni in ne moji sami, a težo vsega nosim sam. Lani je imela Slovenija največjo rast brezposelnih mladih v EU-ju, prvi smo bili tudi po

“VZROKI ZA MOJ PROPAD SO TOREJ SISTEMSKI IN DRUŽBENI IN NE MOJI SAMI, A TEŽO VSEGA NOSIM SAM ”

začasnih oblikah zaposlitev. Na mladih stoji prihodnost? Kje pa je ta prihodnost? Kaj je prihodnost mladih? V tujino nočem, ker sem tukaj doma. Ne želim biti žrtev, a sem in me tako tudi obravnavate. Z novimi in novimi subvencijskimi shemami se samo ohranja mizerni status quo. Pozivam vse mlade, da izpostavite vaše zgodbe. Pozivam tudi nekoga, da se organizira na ravni mladih in da skupaj nastopimo pri vladnih in drugih organih. Ni nas malo, morali nas bodo slišati. Pozivam tudi mlade naj nehajo delati preko tujih napotnic, naj ne pristajajo na mizerna dela in plačila 3-5 evrov na uro po možnosti bruto. Naj vas plačajo kot se spodobi in vam omogočijo samostojno življenje ali pa naj delajo sami za tak denar. V kratkem bom naredil portal, kamor boste lahko anonimno vpisali svojo plačo in odtegljave države ob tem pa izpostavili svoje svetniške delodajalce. Naj se ve, koliko je kdo vreden za koga. Vsa tišina in tiho garanje, ker nam je nerodno, da smo revni, samo še pogloblja situacijo. Kaj imamo za izgubiti? Mizerno plačo? Delo za pol leta pa spet za 3 mesece, dokler ne dobijo drugega? Praktično nič. Morda še ni prepozno, da nam vrnejo prihodnost. Sam hočem vedeti, da sem vsaj poskusil, preden....

JURE K.

ZAKAJ JE GENERACIJA Y NESREČNA?

HLEPI PO IZJEMNOSTI, A ŽAL NA RAČUN LASTNE SREČE.

Pozdravite Lucijo. Lucija spada v generacijo Y, ki je bila rojena v času med poznimi 70. in srednjimi 90. leti prejšnjega stoletja. Znotraj generacije Y spada v posebno skupino GYPSY (Gen Y Protagonists & Special Yuppies), za katere člani je značilno, da so prepričani, da so glavni akterji v zelo pomembni zgodbi. Torej Lucija uživa v GYPSY življenju in je zelo zadovoljna, da je Lucija. Edina težava pri vsem tem je, da je nekako nesrečna. Da bi razumeli zakaj, moramo prvo definirati, kaj ljudi sploh dela srečne in kaj nesrečne. Gre za enostavno enačbo: **sreča = realnost minus pričakovanja**

SREČA = REALNOST - PRIČAKOVANJA

Ko je realno življenje osebe boljše od njenih pričakovanj, bo oseba srečna. Ko je resničnost slabša od pričakovanj, bo nesrečna. Da bi to bolje razumeli, bomo v zgodbo o Luciji vpeljali še njene starše: Lucijini starši so bili rojeni v petdesetih letih prejšnjega stoletja - so baby boom generacija. Vzgajali so jih Lucijini stari starši, predstavniki G.I. generacije ali »najboljše generacije«, ki je odrasla v času velike depresije in se borila v drugi svetovni vojni.

Lucijini stari starši so bili zaradi velike depresije obsedeni z ekonomsko varnostjo in so njene starše vzgojili tako, da so le-ti zgradili praktične, varne kariere. Za njene starše so si želeli, da bi imeli bolj »zeleno travo«, kot so jo imeli sami. Lucijini starši so bili vzgojeni s predstavami o svojih stabilnih karierah. Naučeni so bili, da jim nič ne more preprečiti te »bujne, zelene trave«, če bodo v to vložili leta trdega dela. Ko so izživel svojo hipi fazo, so se Lucijini starši posvetili svoji karieri. V času 70., 80. in 90. let prejšnjega stoletja je svet vstopal v čas nepredstavljive ekonomske blaginje. Življenje Lucijinih staršev se je izkazalo za boljše, kot so lahko upali. To jim je prineslo občutke zadovoljstva in optimizma.

Lucijini starši, ki so imeli bolj pozitivne življenjske izkušnje kot njeni stari starši, so Lucijo vzgajali z op-

timizmom naslutelih možnosti. In pri tem niso bili sami. Baby boom generacija po celem svetu je bila prepričana, da lahko njihovi otroci generacije Y postanejo karkoli želijo, kar so jim vcepili tudi globoko v njihovo identiteto.

Tako so bili ustvarjeni GYPSY-ji, ki so imeli izredno visoke upe za svoje kariere. »Zelena trava« varne blaginje njihovih staršev ni bila več dovolj. Uspešni GYPSY-ji so imeli zelenico z rožami. To nas pripelje do prvega dejstva o GYPSY-jih:

GYPSY-ji so divje ambiciozni.

Pričakovanja GYPSY-jev od njihovih karier so veliko več kot lepa zelenica blaginje in varnosti. Med tem ko je generacija baby boom živel ameriške sanje, hočejo GYPSY-ji živeti svoje lastne sanje. GYPSY-ji si tako kot njihovi starši želijo ekonomske blaginje - prav tako pa želijo v svojih karierah biti izpolnjeni, o čemer pa njihovi starši niso toliko razmišljali.

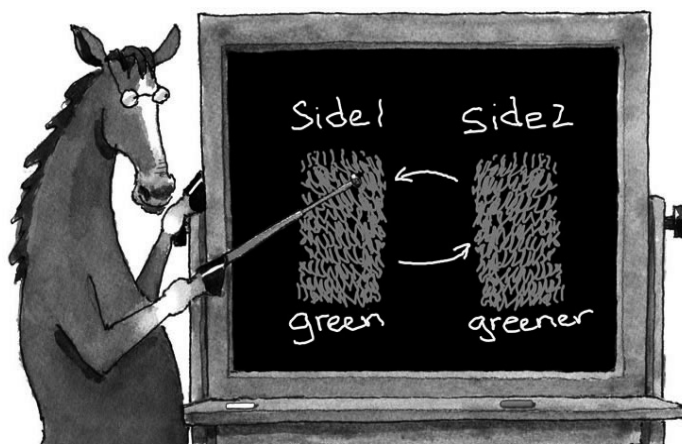
Hkrati pa se dogaja še nekaj. Med tem ko so cilji generacije Y veliko bolj specifični in ambiciozni, je Lucija v času svojega odrasčanja prejela še eno sporočilo: »Ti si nekaj posebnega«. Na podlagi tega lahko predstavimo novo dejstvo, ki je značilno za GYPSY-je:

GYPSY-ji imajo o sebi nerealne predstave

Lucijo so naučili, da je že res, da bodo vsi njeni vrstniki naredili izpolnjujoče kariere, ampak ona je naravnost čudovita in kot taki, bosta njena kariera in življenjska pot še posebej izstopali iz množice. Na že tako visoke cilje o cvetoči zelenici, ima vsak posamezni GYPSY o sebi predstavo, da mu je usojeno še nekaj boljšega - biti blesteč samorog na vrhu cvetoče zelenice.

Zakaj so to nerealne predstave? Zato, ker imajo take predstave vsi GYPSY-ji, to pa več ni definicija besede poseben, izjemen - boljši, uspešnejši ali drugačen od običajnega. Glede na to definicijo večina ljudi ni posebnih, ker sicer »biti poseben« ne bi imelo pomena. GYPSY-ji, ki berejo ta članek še celo sedaj mislijo, »V bistvu res, ampak jaz sem dejansko nekaj posebnega.« - in ravno to je problem.

Drugo napačno prepričanje GYPSY-

jev pride v ospredje, ko stopijo na trg delovne sile. Med tem ko so bila pričakovanja Lucijinih staršev, da jih bodo leta trdega dela pripeljala do uspešne kariere, Lucija pričakuje, da je uspešna kariera nekaj samoumevnega in da je samo vprašanje časa in izbire, katero pot bo ubrala.

Na žalost svet ni tako prijazen in čudna stvar pri uspešni karieri je, da jo je v bistvu težko doseči. Uspešne kariere vzamejo leta trdega dela, potu in solz, in niti tisti najbolj uspešni ljudje je ne uspejo zgraditi v svojih srednjih dvajsetih letih. Ampak GYPSY-ji se s tem niso pripravljeno sprijazniti. Za GYPSY-je je prav tako značilno, da imajo poleg nerealnih pričakovanj tudi močan odpor do sprejemanja negativnih povratnih informacij.

Tako se Lucija nekaj let po študiju znajde z izredno ambicioznostjo, skupaj z arogantnostjo, ki je posledica nerealnih predstav o lastni vrednosti, in zelo visokimi pričakovanji. Njena realnost začneja bledeti v primerjavi s temi pričakovanji in jo po analogiji enačbe »realnost-pričakovanja« dela nesrečno. Vendar to še ni vse. Na vrh vsega tega imajo GYPSY-ji še dodaten problem:

GYPSY-ji so neprestano ocenjevani

Ko so bili Lucijini starši v šoli in na fakulteti se je vedno našel nekdo, ki je imel boljše ocene, ampak ker od takrat s sošolci niso imeli toliko stikov, v bistvu niso nikoli vedeli, kako uspešne kariere so njihovi sošolci ustvarili. Na drugi strani je Lucija neprestano preganjana z modernim fenomenom: izboljševanje svoje podobe na facebooku.

Socialni mediji ustvarjajo svet, kjer so informacije o življenju ljudi zelo

na odprtem, večina ljudi predstavlja izboljšano verzijo svojega življenja in tisti, ki največ trobijo o svojih uspehih, so običajno tisti, katerih kariere (ali odnosi) so zelo uspešni, med tem ko tisti, ki se prebijajo skozi življenje, tega ne objavljajo. To daje Luciji (sicer napačen) občutek, da so vsi zelo uspešni, in s tem samo povečuje njeno nesrečo.

To so torej razlogi, zakaj je Lucija nesrečna ali se počuti vsaj pod stresom in neizživeto. Možno je celo, da je svojo življenjsko pot začela v bistvu zelo dobro, ampak je kljub temu razočarana.

Nekaj nasvetov Luciji:

1) Ostani divje ambiciozna. V tem trenutku je svet poln priložnosti za ambiciozne ljudi, da najdejo cvetoč in izpolnjujoč uspeh. Morda ni neke jasne poti do tja, ampak z dovolj poguma in truda, je možno.

2) Prenehaj razmišljati, da si nekaj posebnega. V bistvu v tem trenutku nisi nič posebnega. Si še ena neizkušena mlada oseba, ki še nima veliko za ponuditi. Lahko pa postaneš izjemna z veliko trdega dela skozi dolgo obdobje.

3) Ignoriraj ostale. Predstava, da je zelenica drugih ljudi bolj zelena, ni nov koncept, vendar pa v današnjem svetu izboljševanja zunanje podobe zelenica drugih ljudi res izgleda čudovit travnik. V resnici so tudi vsi ostali tako neodločeni, dvomljivi vase in pod stresom kot ti. Ob trudu za svoje življenje, ne bo razloga za zavidevanje drugim.

Povzeto po: http://www.huffingtonpost.com/wait-but-why/generation-y-unhappy_b_3930620.html

ANJA MAGAJNA

VEGETARIJANSTVO JE OMEJENO

POTREBUJEMO VEGETARIJANIZEM

Vegetarijanstvo je prispevalo k večji ozaveščenosti o neprimer- nem ravnanju z živalmi v indus- triji predelave hrane. Toda za resne obete izboljšanja ravnanja z mili- jardami hlevskih živali po svetu potrebujemo vegetarijanizem.

Osnove

Vprašanje ni, kaj pomeni biti vege- tarijanec ali vegetarijanka. To vemo, gre za delno ali celovito odpoved prehranjevanju z izdelki, ki vsebu- jejo sestavine živalskega izvora. Ne bomo se poglobljali v različne var- iacije vegetarijanstva, dovolj je pre- poznati ločnico med veganstvom kot celovitimi odrekanjem hrani in izdelkom živalskega izvora (poleg mesa, odpoved tudi jajcem, mleku, siru, mlečni čokoladi, želatini, usnju, ipd.) in vegetarijanstvu kot odpove- di mesu (oziroma vsej hrani, ki izvira iz telesa živali in jo lahko pridelamo le z ubojem živali). Vegani se v ce- loti odrečejo hrani, ki na kakršenkoli način vsebuje izdelke živalskega izvora, vegetarijancem pa načeloma zadostuje, da se odpovedo mesu. Meso nujno predvideva smrt živali, medtem kot lahko jajca in mlečne izdelke načelom lahko pridobimo brez da bi živalim odvzeli življenje. Ljudje se za vegetarijan- stvo odločijo iz različnih razlogov. Nekateri se odpovedo mesu zaradi zdravja, drugi zaradi varovanja

okolja, tretji zaradi religijskih ra- zlogov, mnogi pa zaradi prepričanja, da se z živalmi v industriji ravna neprimerno in nemoralno. V na- daljevanju si podrobneje pogledimo zadnjo utemeljitev vegetarijanstva.

Razmere so objektivno grozne

Preden nadaljujemo si pogledimo, o čem govorimo, ko govorimo o indus- trijski reji. V naslednjem odstavku bo naveden opis življenjskega okolja živali, ki jih industrija goji za človekovo prehrano. Branje opisa lahko zbuja izredno nega- tivne občutke, zato bralcu ponujam možnost, da mi preprosto zaupa, da so razmere grozne in del besedila v poševnem tisku pač preskoči. *»Smrt v klavnici ni edino gorje, ki ga prestajajo živali. Ko se naposled znajdejo na krožniku, ima večina živali, vzrejenih v stresnih, nevarnih razmerah industrijskih farm, za se- boj že dolgo zgodovino intenzivnih bolečin in trpljenja. Ta se začne z zgodnjo ločitvijo od staršev, in na- daljuje s prisilnim bivanjem v pre- natrpanih, nezdravih, premajhnih in skrajno neudobnih prostorih, ki onemogočajo zadovoljevanje najosnovnejših živalskih potreb. Ker stres prej ali slej načne njihovo odpornost, jih redno pitajo z anti- biotiki in rastnimi hormoni. Zaradi zmanjševanja proizvodnih stroškov jih hranijo s predelanimi trupli sotr-*

pinov. Da bi preprečili izgube zaradi sproščanja agresivnosti, jih poha- bljajo (jim režejo kljune, kremplje, repe, pulijo zobe, jih kastrirajo, vse to praviloma brez anestezije). Ko so zrele za zakol, pa jih strpajo v tovorn- jake in prevažajo stotine kilometrov do klavnice brez zadostnih količin hrane in vode. Tam jih z elektrošokom najprej omamijo, zatem obesijo na kline in jim nazadnje (dom- nevno neboleče) prerežejo vrat.« Iz zapisa Friderika Klampferja: Paola Cavalieri in kritika dvojnih moralnih standardov v odnosu ljudi do živali, v Cavalieri Paola, Živalsko vprašanje: za razširjeno teorijo človekovih pravic, str. 195-232, Krtina, 2006, Ljubljana.

Vegetarijanstvo zaradi pravic ali blagostanja živali lahko razumemo na dva načina: kot odpoved živalski hrani, kjer je vsakršna raba izdelkov živalskega izvora razum- ljena kot nelegitimno izkoriščanje živali ali pa vegetarijanstvo raz- umemo kot obliko protesta proti obstoječi industriji pridelave hrane, ki živalim povzroča prekomerno trpljenje in z njimi sploh slabo ravna. Vegetarijanstvo v drugem pomenu lahko razumemo kot bo- jkot prevladujoče prehranske indus- trije. Razume se, da so živali v sodobni industrijski reji v položaju, kjer so žrtve krutega ravnanja, kjer

“VEGETARIJANSTVO LAHKO RAZUMEMO KOT OBLIKO PROTESTA PROTI OBSTOJEČI INDUSTRIJI PRIDELAVE HRANE, KI ŽIVALIM POVZROČA PREKOMERNO TRPLJENJE.”

trpijo in se jim sploh slabo godi.

Vegetarijanstvo kot protest

Ker se je skoraj nemogoče izogniti mesu in živalskih izdelkih, ki ne bi bili iz sodobne industrijske reje, se nekateri ljudje odločijo, da mesne industrije s svojimi nakupi ne bodo več financirali, zato začnejo bojkoti- rati meso in mesne izdelke ter pos- tanejo vegetarijanci. Pri tem velja omeniti skupino kupcev, ki se sicer odpovedujejo živalskim izdelkom iz industrijske reje, vseeno pa kupujejo meso in druge izdelke živalskega izvora od rejcev, za ka- tere so na podlagi certifikatov ali osebnega zaupanja prepričani, da z živalmi ustrezno ravna. Medtem ko veliko vegetarijank in vegetari- jancev zagovarja množico razlogov v prid svoji odpovedi mesu pa se mi zdi, da je med močnejšimi mo- tivacijami za odpoved mesu ideja, da bomo na ta način vsaj nekaterim živalim prizanesli grozne pogoje življenja. Ljudje se čutijo nemočne glede velikega trpljenja živali v industriji in menijo, da bi morali podobno kot s hišnimi ljubljenci, tudi z živalmi v industriji ravnati bolj humano. Ker ne vidijo nobene možnosti, da bi to kmalu dosegli, se odločijo za bojkot izdelkov, ki prihajajo iz industrije. Ker je izred- no težko ohraniti konsistentnost in stalno preverjati informacije o načinu ravnanja z živalmi pri posa- meznih rejcih, se mnogi odločijo za- vrniti tudi etično-pridelano/domače meso, zato zavrnejo mesne izdelke v celoti, ne samo tiste iz industrije.

Se protest kdaj konča?

Če sprejmemo idejo, da je veg- etarijanstvo v veliki meri bojkot industrije zaradi neprimernega ravnanja z živalmi, lahko sklenemo, da bi se bojkot končal, če bi reformi- rali industrijo in začeli z živalmi ravnati na način, da zmanjšamo

njihovo trpljenje. Velik del moralno spornega ravnanja z živalmi v industriji izvira iz ekonomske logike učinkovitosti, kjer se poskuša s čim manj vložka (kakovosti hrane, prostora za gibanje in rekreacijo živali, krajša življenjska doba), pridelati čim več izdelkov (mesa, jajc, mleka). Povečanje blagostanja živali v industriji bi bilo možno, a bi šlo na račun ekonomske učinkovitosti, kar bi pomenilo podražitev mesa in živalskih izdelkov. Do tovrstne reforme bi lahko prišlo samo s pomočjo državne regulacije, ki bi vzpostavila zakonodajo, ki bi določala ustrezne bivanjske razmere za rejene živali in vzpostavili standarde ravnanja z živalmi, ki bi sledile določenemu moralnim standardom, ki bi jamčili določeno blagostanje živali. Problem s to rešitvijo pa se pojavi, enako kot na drugih področjih okoljevarstva, da višji etični standardi pomenijo višanje cen izdelkov za potrošnike. Enostavno ceneje je, če na enem kvadratnem metru zemlje gojiš dvajset piščancev namesto štiri. Zato bo tisti rejec, ki bo »pridelal« več mesa na kvadratni meter, cenejši od tistega, ki bo zaradi višjih življenjskih standardov živali pridelal manj mesa. Kupci, bodo v iskanju vedno nižjih cen, »živalim prijaznega« rejca sčasoma izločili. Tovrstna ekonomska logika je v oz-

“ SAMO POVEČANJE ŠTEVILA VEGETARIJANCEV, BREZ POLITIČNEGA BOJA, NE BO IZBOLJŠALO STANDARDA RAVNANJA Z ŽIVALMI. ”

adju industrializacije kmetijstva in živinoreje kot smo jo videli v zadnjih desetletjih. Grozno ravnanje z živalmi je rezultat sledenja logiki sledenja čim večjemu dobičku pri pridelavi hrane. Nasprotniki reforme za izboljšanje blagostanja živali, bi gotovo kritizirali reformo z očitki o nižanju življenjskega standarda (ljudi), zaradi višjih cen mesa in drugih živalskih izdelkov. Pri tem bi lahko izpostavili socialna vprašanja, ki izvirajo iz podražitev mesne hrane ipd. Ljudi bi z »argumentom denarnice« prepričevali, da so ti ukrepi nesmiselni in nepotrebni.

Potrebujemo vegetarijanizem

Če rečemo, da je eden od pomembnih ciljev vegetarijanstva v izboljšanju odnosa človeka do živali in v izboljšanju življenjske pogojev (hlevskih) živali, je edina možnost dolgoročnega uspeha v artikulaciji vegetarijanstva kot političnega cilja. Namesto gibanja, ki želi predrugčiti prehranjevalne navade posameznic in posameznikov, si mora vegetarijanstvo zastaviti cilj družbene ureditve, ki bi uveljavljal zaželeno ravnanje človeka do živali. Potreben je političen cilj, ki bi ga lahko podprli vsi, ki jim je ob branju drobnega tiska v delu tega besedila, ki opisuje življenjske okoliščine živali, težko. Vegetarijanstvo bi se moralo iz boja za ustrezno prehrano, preleviti v boj za ustrezno družbo. Družbo, ki bo zadovoljiva človekove želje po raznovrstni prehrani na način, ki ne predvideva grozodejstev, ki se ta trenutek dogajajo milijonom čutečih bitij po vsem svetu. Samo povečanje števila vegetarijancev, brez političnega boja, namreč ne bo izboljšalo standarda ravnanja z živalmi. Brez političnega cilja in družbenega pritiska, ki bo

zahteval potrebne reforme, lahko večanje deleža vegetarijancev vodi celo do nižjih cen mesa. Če hoče vegetarijanstvo uspeti, si mora zastaviti ustrezne družbene cilje. Nikoli ne bomo prepričali potrebne večine prebivalstva, da naj se odpove uživanju mesa. Lahko pa prepričamo zadostno večino, da je potrebno glede krutega ravnanja z živalmi nekaj ukreniti. Vegetarijanstvo je kot gibanje doseglo točko, ko mora postati politično gibanje. V politične programe dobromislečnih ljudi se mora umestiti cilj izboljšanja življenjskih pogojev živali v kmetijstvu in v industriji. Samo vegetarijanstvo ne zadostuje. Če hočemo res kaj narediti za milijarde trpečih živali, potrebujemo vegetarijanizem.

DEJAN SAVIČ

NEKAJ DEJSTEV POVEZNIH Z MESNO INDUSTRIJO IN VEGETARIJANSTVOM

- Za 1 kg pridelave mesa v industriji se porabi povprečno 1550 L pitne vode
- 40% celotne pridelave žita na svetu se porabi za krmo perutnine, prašičev, goveda in drugih rejnih živali, s čimer bi lahko nahranili stradajoče prebivalce držav t.i. tretjega sveta
- Na kmetijski površini, ki jo potrebujemo za pridelavo enega kilograma mesa, bi lahko v enakem časovnem obdobju pridelali 200 kg paradižnika ali 160 kg krompirja.
- Živali pridelajo 10 krat manj hrane kot je pojedjo.
- Dušik (N) v obliki amonijaka (NH₃), ki danes velja za glavnega krivca umiranja gozdov, v 85% izvira iz emisij živinoreje.
- Pri kravah mlekaricah je uporaba antibiotikov zelo pogosta, saj so pri

visoko produktivnih kravah seski zelo obremenjeni, prav tako z antibiotiki pitajo perutnino in svinje, da se bolje redijo. Te snovi skupaj z gensko predelano hrano, ki jo živali pojedjo pristanejo v končnem živilu.

- Razlog, da mesna industrija še sploh obstaja, je predvsem ta, da gredo dobički večinoma v zasebne žepke, stroške pa se naloži celotni skupnosti (oziroma vsem davkoplačevalcem). Po oceni znanega Worldwatch inštituta bi se morala cena mesa podvojiti ali potrojiti, če bi želeli vključiti vse ekološke stroške vključno z zgorevanjem fosilnih goriv, zniževanjem nivoja podtalnice, kemičnim onesnaženjem prsti in ustvarjanjem amonijaka ter metana. Da posledičnih zdravstvenih stroškov niti ne omenjamo.

- V Sloveniji nastane 150 ton odpadkov živalskega izvora dnevno, iz katerih predelajo 30 ton kostne moke, ki jo je treba uničiti. Slovenske sežigalnice ne morejo dnevno vsega sežgati, zato morajo kostno moko sežgati v tujini.

- Zadnje raziskave kažejo (Journal of Clinical Nutrition), da vegetarijanci zaužijejo veliko manj nasičenih maščob, zaradi česar je pri njih tveganje za nastanek bolezni srca veliko manjše.

- V povprečju vegetarijanci živijo 6 let dlje od vsejedcev.

- V nasprotju s prepričanjem nudi vegetarijanska prehrana dovolj beljakovin. Raziskave so ovrgle prepričanje, da so živalske beljakovine kakovostnejše. Ernst Konfranyi je dokazal, da je mogoče s kombinacijami doseči zelo visoke vrednosti beljakovin (fižol in koruza, teča, kvinoja, riž in soja).

ZBRALA M.Z.

VIR: WWW.VRG.ORG, GOVEG, WWW.VEGETARISMUS.CH

ZDRUŽEVANJE KORPORACIJ

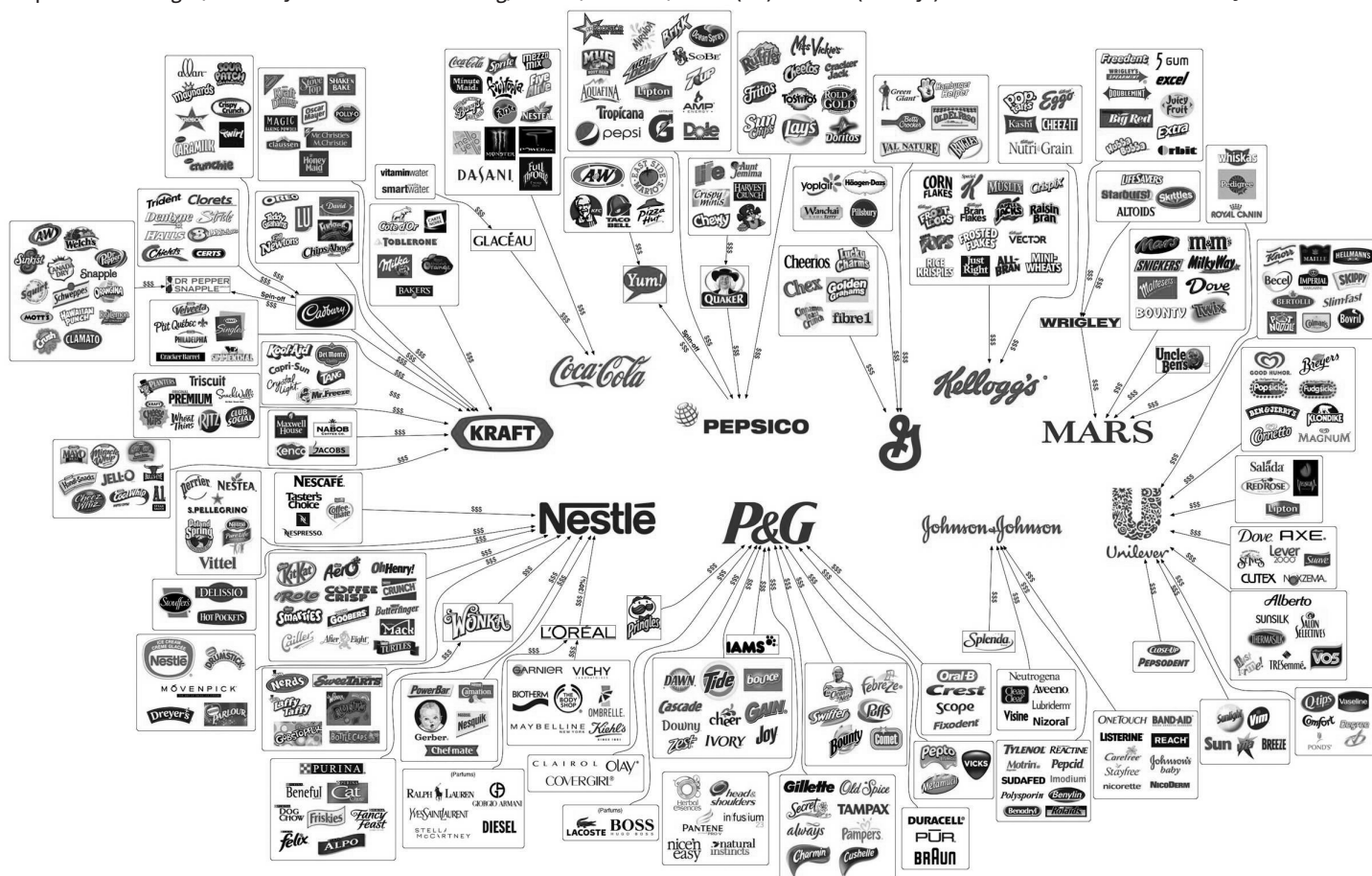
PEŠČICA, KI NADZORUJE PRAVZAPRAV VSE

Švicarski državni inštitut tehnologije iz Zuricha je v študiji dokazal, da je med 37 milijoni korporacij na svetu točno 1318 super-korporacij, ki so pravzaprav krojači svetovnega trga in posledično načina življenja na planetu Zemlja. Gre za po bogastvu bogatejše in po moči veliko močnejše klopčiče od držav in vlad. Teh 1318 korporacij ima v lasti zgolj 147 multinacionalk, ki so torej železnega primeža in skupaj ustvarjajo entiteto, kjer sta tekmovanje in konkurenčnost zgolj navidezna. Večina teh super korporacij je bank, gre pa za skupno manj kot 1% korporacij, ki imajo v lasti več kot 40% svetovnega bogastva. Shema prikazuje zgolj deset mega korporacij, ki kontrolirajo praktično vse segmente sodobnega potrošnika - od gospodinjskih produktov pa vse do džinsa. Če verjamemo prikazu, potem je očitno, da korporacije ustvarjajo verigo, ki se pričinja pri megalomanskih podjetjih. Prikaz je že rahlo zastarel, saj je Pringles bil prodan Kellogsu, in najbrž

se je kaj tudi spremenilo, ampak vse skupaj ne spremeni poante. Dvesto milijard težka korporacija Nestle, ki jo pri nas najbolje poznamo po čokoladi, ima v lasti skoraj 8000 različnih znamk po svetu, hkrati pa je tudi partner mnogim. Med njimi so seveda našim prodajnim policam dobro znane znamke kot je L'Oreal, Diesel, Purina, Mars, Wriglez, Kraft, Johnson&Johnson, Friskies in tako dalje po seznamu. Pogosto gre za izdelke, ki so si po naravi ali ciljni publiki različni. Sladkana, fast-food prijateljica Coca-Cola je plod istega podjetja kot domnevno zdrav, nesladkan, ohlajen čaj Nestea. Unilever, ki pod sabo združuje znamke kot so Dove, Axe itd., oskrbuje več kot 2 milijardi ljudi, kar z drugimi besedmi pomeni, da ustvarjajo široko mrežo nadzora. V Evropi so po zadnjih podatkih najhitreje rastoče korporacije LVMH, Vodaphone, ABInBev, Nestle, Unilever, Telefonica, Deimlner, Deutsche Telekom, BASF, SAB Miler, Vivendi, HeinekenHolding, BMW, HSB,

Tesco itd. Seveda pa ne gre le za produkte, ki jih kupimo ali pa storitve, ampak je podobna situacija tudi pri medijih. Znano je, da je kar 90% ameriških medijev kontrolira le šest podjetij. Do združenj prihaja zlahka in nemoteno. Tako sta se združila denimo Viacom in CBS. Korporacija take razsežnosti je samozadostna enota, ki lahko svoje simbolne produkte in storitve komercialne narave trži in razpečuje po komunikacijskih kanalih, ki jih ima sama v lasti, saj ti dosežejo ogromen del svetovne populacije. Take združitve obenem omogočajo pometanje odgovornosti pod preprogo in pa nadzor nad objavljenimi novicami. Revija ali TV postaja v lasti Disneya ne bo naročila ali predvajala reportaže o nevdzdržnih delovnih razmerah v tovarni v Indoneziji, kjer izdelujejo Disneyeve igračke, ker bi mlatila po lastni vreči. In kdo spada med top 10, ali creme de la creme evropskega korporativnega sveta? 1. Barclay's (VB), 2.Vitol (Švica) 3. BP (VB) 4. AXA (Francija) 5. State

Street Corporation (ZDA), 6. Royal Dutch Shell (VB), 7. Legal & General Group (VB), 8. Volkswagen skupina (Nemčija), 9. UBS (Švica), 10. Glencore (Švica). Kar je pri tem najpomembneje pa ni denar, ki ga imajo, pač pato, da so tudi med seboj zelo prepletene, kar pomeni, da svojih poslov ne izvajajo v izolaciji pač pa skupno, z vzajemnimi interesi, kar jim daje pravzaprav neustavljivo moč. enostaven nadzor in medsebojno kritje. Korporacije nimajo obrazov, ne odgovornosti, ob tem pa znatno vplivajo na politiko. In kako se sploh lahko borimo proti tem monstumom ali jim vsaj gledamo pod prste? Na spletu se je že oblikovala skupina t.i. The Secret Seven, med katere sodi tudi wikileaks. Vsem je skupno, da razkrivajo to, česar krojačem številnih usod in načina vrtenja sveta ni po godu. Še vedno tudi velja star nasvet: deluj in živi lokalno. Podpirajmo torej domače proizvode, kupujmo lokalno, s tem pomagamo skupnosti in samozadostnosti ter lastnemu zdravju. **VELIKI BOTER**

NAJDEN KOMAR POLN KRVI PRASTARE ŽIVALI

JE MOŽEN JURSKI PARK?

Z raziskavami so odkrili, da je komar (najden v Montani (USA) poln krvi neznane prastare živali.

V zadnjih 20. letih, od izzida filma Jurski Park (Jurassic Park), so raziskovalci fantazirali o najdbi takšnega primerka. Čeprav je pred leti nekaj skupin prišlo blizu fosiliziranega komarja polnega krvi, se je vedno izkazalo, da gre za napako ali pa za kontaminiran primerk.

Štirinajstega oktobra letos so raziskovalci naznanili najdbo čisto pristnega nekontaminiranega primerka komarja, fosiliziranega v skrilavcu že približno 45 milijonov let. Našli so ga v severo zahodni Montani. In zanimivost odkritja? Dejansko je bil najden že pred tremi desetletji! Amaterski lovec na fosile - diplomant geologije - Kurt Constenius, ga je našel in pustil ždeti v kleti, dokler ga ni ponovno našel upokojen biokemik Dale Greenwalt, ki je bil na preži za fosili v zahodnem delu Združenih držav Amerike pod okriljem dela za Smithsoniani muzej naravoslovja. Primerk, opisan v članku Ralpa Harbacha ("Proceedings of the National Academy of Sciences"), je ujet v kamen in ne v jantar ter žal ni dovolj star, da bi vseboval kri dinozavrov. Je pa vseeno prvi najden komar s polnim trebuhom krvi.

Kamnit fosil je bil najden v začetku osemdesetih let, ko je Constenius s starši na različnih vikendaških "lovskih" izletih vlovil na stotine fosiliziranih insektov v Kishenehn formaciji (severozahodna Montana, blizu nacionalnega parka "Glacier"). Od takrat so na fosili pozabljeni v kletih, nabirali prah. Greenwalt je nato katalogiziral najdene primerke fosilov za

paleobiološki oddelek že davnega leta 2006. Leta 2008 pa se je podal na svojo zbirateljsko pot v iskanju fosilov po Kishenehn regiji vsako poletje, delno tudi zaradi omembe Consteniusovih odkritij, ki pa nikoli niso bile nikjer obširneje prediskutirane v znanstvenih revijah.

V naslednjih letih je Greenwalt zbral tisoče primerkov iz 14 različnih rodov žuželk. Najdišče je dokaj samotno - dostopno z raftom po reki Flathead, ki teče po obrobju parka do mesta, na katerem se je reka vrezala v plasti kamnine na področju Kishenehn. Tam se nahaja skrilavec, ki je nastal na dnu jezera med Eocenom, kakšnih 46 milijonov let nazaj.

"To je izjemno najdišče fosilnih insektov, verjetno eno izmed najboljših na svetu," pravi ter doda, kako je izjemen splet okoliščin pripeljal do tega - tanke plasti fino-zrnatih usedlin in pomanjkanje kisika - da lahko dobimo nepredstavljivo možnost konzerviranja. Prav tam je bilo odkritih mnogo pomembnih odkritij. Med drugim tudi odkritje dveh novih živalskih vrst.

Ko je Greenwalt srečal družino Constenius v Whitefish-u in jim opisal svoje delo, so mu podarili njihovo zbirko fosilov. Med katalogiziranjem prejetih škatel s primerki je našel tudi komarja. "Tako sem ga opazil - očitno je bil drugačen" pravi. Sumil je, da je temen, neprozorni trebuh poln 46 milijonov let stare krvi. Osebe oddelka mineralogije na muzeju je uporabilo vrsto tehnik za natančno skeniranje primerka, vključujoč XEDS - rentnesko spektroskopijo. "Najprej smo opazili, da

je trebuh poln z železa, kar je natančno to, kar bi lahko pričakovali za kri," je dejal Greenwalt. Dodatne raziskave so pokazale prisotnost hemoglobina, snovi, ki daje krvi rdečo barvo in je "zadolžena" za prenos kisika po telesu. Drugi testi so pokazali pomanjkanje teh snovi v drugih delih fosila.

Najdbe služijo kot neizpodbitni dokaz, da je bila kri ohranjena v notranjosti fosila. Žal pa znanstveniki nimajo načina, kako bi lahko ugotovili, kateri živali pripada kri. Žal DNK preveč hitro razpade, da bi lahko "preživela" 46 milijonov let ujeta v kamen (ali v jantaru). Nedavne raziskave so pokazale, da je razpolovna doba nekje okoli 521 let, tudi pod kontroliranimi idealnimi pogoji. Odgovor na vprašanje v podnaslovu se torej žal glasi: Ne.

To pomeni, da četudi bi po nekem čudežu imeli DNK vzorec pradedne živali, je trenutno mnogo tehničnih preprek, ki onemogočajo uresničenje scenarija iz filma Jurski park. Za sestavo celotnega genoma iz delov DNK potrebujemo znanje o celotnem izgledu genoma (ki je trenutno pomankljivo). Da to spremenimo v živo bitje, moramo DNK vstaviti v jajce živeče živalske vrste, ki je v tesnem sorodstvu z misteriozno kreatureto.

Četudi smo prišli do tega odkritja, žal ne bo ponovnega vstajenja dinozavrov. To pa ne pomeni, da gre za manj vredno odkritje, saj je pripomoglo k razumevanju evolucije teh krvososov. Najbližji primerk temu odkritju je bil komar z ostanke parazitov malarije v trebuhu. Slednji primerk je samo nakazoval, da so komarji tudi

"FOSIL JE BIL NAJDEN PO NAKLJUČJU NA VIKENDAŠKEM, LOVSKEM IZLETU DRUŽINE CONSTENIUS IZ MONTANE"

pred 15-20 milijoni let pili kri, to "novo" odkritje pa je direkten dokaz, da so to počeli že mnogo prej. To tudi dokazuje, da lahko biološke molekule, kot je hemoglobin, "preživijo" kot del fosila.

Ob tem naj omenim, da so nedavno našli tudi perje dinozavra, prav tako v smoli (fotografija spodaj desno). Gre za zelo primitivna, dlakam podobna peresa, ki naj bi pripadala teropodsom - dinozavrom podobnim majhnim tiranozavrom, ki so na področju Alberte v Združenih državah Amerike tekali 80 milijonov let nazaj. Tako vsaj meni profesor Alexander P. Wolfe. Pri tem ne gre za peresa, ki so podobna perju današnjih ptičev, temveč bolj debelim dlakam, a so znanstveniki pod mikroskopom ugotovili, da po strukturi spominjajo na perje. Pridobili so podatke tudi o barvi pigmenta, ki naj bi bil rjav, iz strukture pa je za razbrati, da gre najbrž za peresa, ki niso bila namenjena letenju pač pa zgolj gretju telesa. Za znanstvenike je odkritje pomembno, ker si lahko preko njega ustvarijo boljšo sliko evlucijske sheme razvoja perja. Odkrito perje je domnevno vmesna stopnja med perjem, ki ima funkcijo letenja in dlako.

G.S.

Povzeto po SMITHSONIAN MAG.com in CBC.ca

PROGRAMI KD MC INDIJANEZ V OKVIRU EPM

HIEROGLIFI!

IZBOR IN PUBLIKACIJA

Program Hieroglifi! je zaključil zadnjo fazo zbiranja gradiv po vsebinskih sklopih. Sledi analiza in objava zbranega gradiva, med stotinami prispevkov bomo sedaj izbrali najboljše in jih izdali v publikaciji. Ob tem pa bi se radi zahvalili vsem, ki ste prispevali preko spletnega portala www.hieroglifi.net.

SOBIVAMO!

REŠEVANJE PROBLEMATIK IN OZAVEŠČANJE

Program Sobivamo! je osveščevalnega značaja, saj je njegov namen z direktnimi akcijami in pristopi opozarjati in opominjati na različne problematike (okolje, politična angažiranost, marginalizacija določenih skupin itd.), hkrati pa analizirati potrebe mladih na lokalni ravni. Program je namenjen tudi povezovanju mladih z ostalimi starostnimi skupinami v mestu :
Zadnji projekti:

IZMENJAVA OBLAČIL

V petek, 25. 10. od 10.-16. ure, je na Grajskem trgu potekala akcija Izmenjava oblačil. Namen akcije je bila izmenjava oblačil med generacijami po principu kos za kos. Starejše generacije so prinesle kose njihove mladosti, ki so v današnjem času že del retro stila, mlajši pa so večinoma prinesli dodatke in kose oblačil, ki jih ne nosijo več, ker so jih prerasli ali pa niso več modni.

Glede na dejstvo, da vsak mimoidoč kljub oglaševanju dogodka, za aktivnost izmenjave oblačil morda ni vedel, smo v društvu poskrbeli za oblačilne kose na zalogo (ki smo jih predhodno zbirali po mestnih četrtih). Le-ti so bili na voljo brez blagovne menjave – v zameno za modni nasvet. Na tak način smo želeli sprožiti lokalno kroženje dobrin, obenem pa spodbuditi izmenjavo znanja in medgeneracijski dialog. Predvsem starejše generacije so akcijo dobro sprejele. Gospa srednjih let, je presenečena, da so oblačila na voljo brezplačno, vzela žametne hlače, pri modnem nasvetu v zameno pa je nekoliko oklevala: "Kaj pa vem, danes že vse gre, včasih si moral paziti, da v službi nisi imel prekratkih rokavov, da bi kazal komolce ali ramena in za moške so se spodobila pokrivala." Spet druga gospa, ki je za akcijo zvedela preko letaka je prinesla sončna očala, majico ter pulover, v zameno pa ni želela ničesar, dejala je: "Imam še več oblačil, ki mi ležijo v omari, če boste to ponovili naslednjič prinesem še več, naj vzamejo tisti, ki jih resnično potrebujejo." Prostovoljki KD MC Indijanez, Metka Hajdič in Mojca Bizjak sta poročali o dobrem obisku: "Veliko se jih je ustavilo in pregledalo ponudbo. Akcija se jih je zdela pohvale vredna, menili pa so, da bi morali to izvajati redno, da se ljudje navadijo in

tudi opogumijo. Ne gre le za pomoč revnim, pač pa bi radi spodbudili miselnost, ki ni izključno potrošniška," je dejala Metka, Mojca pa je dodala: "Vsak ima doma veliko stvari, ne le oblačil, ki jih v bistvu ne potrebuje, lepo bi bilo, če bi se navadili, da vsega ni potrebno kupovati in nato zavreči. Tudi oblačila druge roke so včasih povsem kot nova, obenem pa imajo neko zgodbo."

PASJI PARADIŽ

Od ponedeljka, 30. 9., do četrтка, 3.10. je v mestnem parku, v neposredni bližini Trubarjeve ulice potekala akcija programa Sobivamo! Pasji paradiz.

Pasji paradiz je z ograjenim, nadzorovanim območjem ponudil psom prostor, kjer so se lahko svobodno gibali in igrali.

Lastniki so tako lahko brez posledic in skrbi spustili kosmatince iz povodcev, kar sicer v mestnem parku ni dovoljeno. Namen akcije je bil omejiti nenadzorovane izpuste psov in posledično vplivati na nezaželene kontakte s sprehajalci ter psom ponuditi prostor za socializacijo. Lastniki psov so se na akcijo odzvali večinoma pozitivno. Predvsem tisti s psi, ki ne ubogajo na vsak odpoklic, so se strinjali, da je ograjen prostor zanje odlična priložnost, da brezskrbno spustijo psa ali pa z njim vadijo poslušnost. Gospa srednjih let je s hrtom Pasji paradiz obiskala več dni zapored. Ob koncu akcije je bila kar nekoliko razočarana, dejala je: "Danes že podirate? Škoda. Sicer psa ne morem kar tako spuščati, ker je izjemno hiter in rad preganja. Nekateri lastniki ne marajo, da k njim priteče tuj pes – tukaj v ograji se temu izognem. Sem se kar hitro navadila na to." Navadil pa se je tudi njen hrt, ki je že od daleč nakazoval, da pozna smer proti Pasjemu paradizu, ki mu je očitno kljub temu da gre za ograjen prostor, nudil določen občutek prostosti. Pasji paradiz je imel vse dni razen prvega, ko je obilneje deževalo, dober obisk – v ogradi se je istočasno znašlo tudi po šest psov. Kritike so bile usmerjene predvsem na velikost ograde – ki bi v idealnih pogojih obsegala večjo površino.

V društvu smo z akcijo preizkušali model pasjega parka, ki je v nekaterih evropskih mestih že uveljavljen. Tovrstni parki vsaj delno zadostijo socializaciji psov, obenem pa je njihov potencial tudi širše družbeno koristen. V njih bi lahko na primer izvajali organizirane tečaje osnove pasje vzgoje, meščane brez psov podučili kako ravnati v bližina psa ali denimo pod strokovnim vodstvom prirejali dogodke, kjer bi se v okviru športno-gibalnih prireditev srečevali psi in otroci oz. ljudje, ki si stika z živalmi želijo.

KIKIRIKI!

UDARNE AKCIJE IN URBANE INTERVENCIJE

IGRARJE

V sredo, 6.11. 2013 od 10h – 16h ure so se na Vetrinjski ulici 30, na letnem vrtu restavracije Štajerc odvijale IGRARIJE. društvu smo z akcijo želeli spodbuditi medgeneracijsko sodelovanje in dialog ter prenos dediščine. V ta namen smo predhodno obiskovali dome ostarelih občanov in spodbujali svoje člane in prostovoljce, da govorijo z babicami in dedki ter poižvedo, kako so se igrali nekoč. Starejšo generacijo so povabili na dogodek, da bi v živo predstavili igre svoje mladosti. Zbrali smo okoli trideset starejših iger, med drugimi take, ki jih sedanja mladina ne pozna (npr. Janez, kje si?, Kozo klamfat, Svinje gnati, Orehov panj, Zvezde metat itd.). Glede na to, da gre za igre, ki niso predvidevale posebnih pripomočkov (morda kamenje ali palice) so bili opisi pravil iger ves čas dogodka razstavljeni po prostoru. Da bi obiskovalce privabili k igranju, smo na tla narisali t.i. ristanc, razporedili frnikule, domine in ostale bolj znane igre, da bi tudi starejši spoznali sodobne igre pa smo postavili interaktivno konzolo.

"Izbrali smo gibalne in športne igre. Kozola zazna obris posameznika in njegove kretanje. Za starejše je to zanimivo, to so igre, ki jih sami niso poznali. Obenem je to zanje neke vrste rekreacija," je povedala Saša Milešič. Mlajši obiskovalci, ki so konzolne igre obvladovali, so si ob nekaj spobude ogledali tudi starejše igre in se nekaterih celo spomnili. "Ja, "Gospodična, koliko je ura", to smo se mi igrali! Pa "Gnilo jajce" v vrtcu in "Slepe miši", je ugotovil Luka, njegova punca pa je povezavo z igrami starejših, našla v gunitvistu in mlinu, "Mi smo imeli ploščadno igro – tukaj pa vidim, da so starejši igrali isto igro, le da so si polje narisali sami, za figure pa uporabili kar fižol", je zaključila.

OVEKOVEČIMO SPOMINE

V torek, 12.11., smo Kulturnega društva Mladinski center Indijanez izvedli akcijo poimenovano Ovekovečimo spomine. Z zbranimi napisi, ki so jih prispevale vse generacije (od najstnikov pa vse do varovancev Doma Danice Vogrinc) so opremili različne točke, večinoma v ožjem mestnem jedru.

Točke označujejo mesto dogodka, ki je bilo za posameznega meščana posebnega osebnega pomena. V neposredni bližini Frančiškanske cerkve tako najdemo spomin 82.-letnega Lojzeta, ki pravi: "Na betonskem platoju me je mama prvič v javnosti premikastila, ker sem se polulal na bližnji grm," na Grajskem trgu se nahaja zdaj tudi v javnostjo deljen spomin 25.-letnega Denisa P.: "Tukaj sem izbranki nadel zaročni prstan,," na vogalu Gosposke ulice in ulice 10. oktobra sta zabeležena kar dva spomina vezana na, kot pravita, prvi lokal v mestu – kjer se je 79.-letna Marija "Prvič napila šerija. Za tem nikoli." Precej spominov je vezanih na mestni park, zmenke, prve poljube, simpatije, tako je ovekovečen denimo prostor, kjer je 33.-letne Monika fantu povedala, da je noseča. Če je večina spominov pozitivne narave – npr. točka, kjer je fant na poti iz šole našel muco, ki je postala del družine, kjer je starejša gospa spoznala moža, ali spomin kako je moški srednje generacije na tržnici s teto nekoč prodajal kokoši; pa je kar nekaj zbranih spominov vezanih tudi na nezgode (golobji drecki, padci v luže, javne klofute). Akcija ovekovečimo spomine tako nehote spominja tudi na nekdanjo podobo mesta in prostore druženja, obenem pa kaže na družbene norme (npr. Marko P. je zabeležil, kako so se pri spomeniku Kodžak vsak dan skejtali, dokler jih ni pregnala starejša gospa... ipd.)

Akcija je primer ulične intervencije, ki na zanimiv način doda vrednost mestnim kotičkom, ki se večini meščanov morda zdijo brezpomenski ali pa spominja na minulo dogajanje v mestu in nekdanje prostore druženja. V društvu upajo, da bodo napisi, ki bodo tla krasili do 9.12., spodbudili tudi medgeneracijski dialog.

Akcija je del programa Kikiriki!, ki ga v KD MC Indijanez izvajajo v okviru Evropske prestolnice mladih 2013.

POSLUH!

POVEZOVANJE GLUHIH, NAGLUŠNIH IN SLIŠEČIH

Prve tri srede v novembru (6.11., 13.11., 20.11.) ob 19 uri, smo v dvorani ŠTUK organizirali brezplačne delavnice slovenskega znakovnega jezika za dijake in študente.

Na delavnicah so se udeleženci naučili abecede in osnove kretanja ob prisotnosti članov Društva gluhih in naglušnih Podravje in tolmačke Kaje Hoetzl. Gluhi prostovoljec Ivan Gragar je dijakom in študentom orisal izkušnjo odraščanja v svetu slišičih in tako približali vsakdanje situacije, ki za gluhe in naglušne predstavljajo izziv in niso samoumevne. Delavnica je bila namenjena vsem mladim, ki so si želeli znanja osnovne komunikacije z gluhih in naglušnimi, naletela pa je na odličen odziv. Delavnica se je skupno udeležilo okoli petdeset posameznikov, ki so ob koncu prejeli tudi potrdilo o opravljenem tečaju. Večina je bila mnenja, da je osnovno poznavanje kretanja ne le koristno za denimo študentih pedagoške fakultete in strokovne delavce, ki se srečujejo z gluhih, temveč si s tem tudi širimo obzorja in spoznavamo drugačnost. Program Posluš! se je skupaj s skoraj dvesto predstavitvami po srednjih šolah izkazal kot izjemno koristen, ne le za gluhe in naglušne, pač pa tudi za slišičo mladino.

NELSON MANDELA

“VEDNO SE ZDI NEMOGOČE, DOKLER NI NAREJENO.”

“NIHČE SE NE RODI S SOVRAŠTVOM DO DRUGEGA ČLOVEKA ZARADI BARVE NJEGOVE KOŽE, PRETEKLOSTI ALI RELIGIJE. LJUDJE SE MORAJO SOVRAŠTVA PRIUČITI, IN ČE SE LAHKO NAUČIJO SOVRAŽITI, SE LAHKO NAUČIJO TUDI LJUBITI, SAJ JE LJUBEZEN ZA ČLOVEŠKO SRCE NARAVNEJŠA KOT NJENO NASPROTJE.”

Globalna ikona, človek z velikim Č, poln sočutja, neumajni borec, ki je življenje posvetil svojemu ljudstvu. Margaret Thatcher in Ronakd Reagan sta ga označila kot terorista, veliki svetovni voditelji so se ga bali in to je Mandela, ki ga proslavljamo. Rolihlahla Mandela, sin plemenskega poglavarja Thembu-ja, se je rodil v Mvezu, 18. julija 1918. Rolihlahla, v jeziku njegovega plemena Xhosa pomeni »vleče vejo drevesa« oziroma je tisti, ki povzroča težave. Ime Nelson mu je nadel učitelj prvi dan pouka, ni pa znano, zakaj si je izbral ravno to ime. Bil je prvi v svoji družini, ki je obiskal šolo. Kot mladenič je bil izpostavljen kolonialnemu kapitalizmu, institucionaliziranem rasizmu in revščini, na katero je bila obsojena večina temnopoltih Južnoafričanov. Po družinski tradiciji so ga pripravljali na to, da bi postal svetovalec bodočemu kralju. Poslali so ga na metodistično šolo, nato pa na Fort Hare univerzo, edino JAR univerzo za temnopolte. Univerzitetno življenje je bilo po godu Mandele, ki je še posebej užival pri boksanju in v atletiki, zanimala ga je antropologija, politika, lokalno upravljanje in Rimsko-Nizozemsko pravo. »Nisem maral nasilja, me je pa pritegnila znanost – kako se telo giba, ko se skuša zaščititi, kako uresničiti načrt umika in napada, in kako med borbo zadrževati,« je pojasnil v svoji avtobiografiji, ko je pisal o boksu. Leta 1940 so ga v drugem letniku izključili, ker je organiziral protest proti slabi kvaliteti hrane. Vrnil se je domov, kjer so zanj pripravljali

poroko. Da bi se izognil dogovorjeni poroki je pobegnil v Johannesburg, kjer je dobil službo kot paznik na vhodu rudnika zlata. Prekletstvo JAR je povezano z odkritjem zlata v regiji Witwatersrand. Britanski kolonialisti so nadzirali rudnike in izkope, za delo pa so potrebovali poceni delovno silo. Kolonialna administracija je ustvarila to, kar poznamo pod imenom apartheid. Za dostop do "belskih" delov države so temnopolti ljudje potrebovali prepustnice. Ko je Mandela stal na vhodu v rudnik s piščalko ob plošči na kateri je pisalo "Pozor - lokalno prebivalstvo" je opustil idejo o tem, da bi postal tolmač, zanimati ga je pričelo pravo. Bratranec ga je predstavil prihodnjemu voditelju ANC-a Walterju Sisululu. Slednji mu je pomagal dobiti službo v odvetniški pisarni. Istočasno je Mandela dopisniško končeval univerzo. V pisarni in na Sisulovem domu je pričel spoznavati radikalce, spoznal pa je tudi svojo prvo ženo Evelyn Mase, Sisulovo sestrično. Poročila sta se leta 1944, zakon pa končala leta 1956, ko je Evelyn zahtevala, da izbere bodisi njo in njuna otroka ali pa ANC. Kdaj točno je Mandela postal politična osebnost je težko opredeliti, dejstvo pa je, da se je njegov krog belopoltnih radikalnih prijateljev razširil po tem, ko je vpisal izreden študij prava na Univerzi v Witwatersrandu leta 1943. Njegov prvi političen nastop se je odvil leta 1944, ko se je sprva pridružil Afriškemu narodnega kongresu (ANC), ki se je zavzemal za enake pravice vseh državljanov ne glede na raso, nato pa je postal del mladinske ločine ANC-a, ki je bila odločena, da nadomesti njegovo vodstvo. Leta 1948 je Nacionalistična stranka zmagala na volitvah in pričela z politikou apartheida. Apartheid je pomenil, da so belci in temnopolti živeli ločeno, niso se smeli poročati, deliti mize v restavraciji ali skupaj sedeti na avtobusu. Obiskovali so različne šole in tudi športne ekipe so bile strogo ločene. Temnopolti Afričani, ki so sestavljali 3/4 populacije so dobili 13% zemlje, aparat apartheida je bil formaliziran. Belopolti južnoafričani so bili potomci Britanskih in Nizozemskih priseljencev

LEVO: MANDELA V PLEMENSKI OPRAVI, DESNO: MLADI ODVETNIK

(znani tudi kot Afrikanerji) in so upravljali vse posle, kontrolirali državo ter za to pa prejeli dvajsetkrat večje zaslužke kot njihovi temnopolti sodržavljeni. Le belopolti so imeli pravico do volitev (torej le 15% prebivalstva je odločalo o vsem). Kot odgovor so pri ANC-u pričeli iskati zaveznike s komunističnimi in azijskimi skupinami, da bi organizirali državljansko nepokorščino. V tem času je bil ANC že korenito pomlajen. Predsednik je bil Albert Lutuli, njegov namestnik pa Mandela. Avgusta istega leta je Mandela zapustil svojo odvetniško pisarno in ustanovil pravno partnerstvo z Oliverjem Tambo. V JAR je to edina pravna pisarna s temnopoltnimi odvetniki in povpraševanje je bilo ogromno. Po letih neuspešnega nenasilnega upiranja apartheidu, pri čemer se je ANC zgledoval po Gandiju in njegovem protikolonialnem boju proti britanskemu imperiju, je v mladinskem krilu ANC-ja dozorela odločitev, da je napočil čas za oboroženi upor. Mandela je bil soustanovitelj in prvi vodja organizacije Umkhonto we Sizwe (Kopje naroda), oboroženega krila ANC-ja. S svojimi podporniki je začel kljubovati vladajoči stranki z bojkoti in stavkami. Mandela je takrat ANC popeljal na bolj radikalno in revolucionarno pot. S tem, ko se je posvečal politiki, pa se je tudi manj posvečal študiju, ki ga leta 1949 ni dokončal. "Borec za svobodo na grd način ugotovi, da je zatiralec tisti, ki definira naravo bitke, zatirani pa pogosto nima druge možnosti kot da uporabi metode, ki zrcalijo metode zatiralca. Na neki točki se proti ognju boriš le še z ognjem," je zapisal. Vlada je želela preprečiti nadalje-

vanje akcij zato je decembra leta 1956 prišla Mandelo in 155 drugih upornikov. Mandelova odvetniška pisarna je izgubila ugled, oporo pa mu je v tem času ponujala Nomzamo Winifred "Winnie" Madikizela. Poročila sta se junija 1958. Sojenje se je vleklo, medtem pa se je leta 1960 zgodil pokol v Sharpvillu, ko je policija pobila 69 protestnikov. Tožilstvo je kmalu opustilo obtožbe in jih mesec zatem obtožilo velezdaje, ker naj bi spodbujali nasilno revolucijo. Obtožbe so obtoženi zanikali. Po skoraj šestih letih so bili spoznani za nedolžne, s tem pa je bila vlada osramočena. V tem času je Tambo zapustil JAR in ustanovil zunanje krilo ANC-a. Mandela je odšel v podzemlje, kjer je dobil vzdevek "black pimpernel", zaradi odličnega izmikjanja policiji. Junija 1961 je prepričal člane ANC-a, da nadaljujejo s spopadi. Vpoklicali so manjšo skupino strokovnjakov za eksploziva. Mandela ni želel smrtnih žrtev. Prva eksploziva je usmeril na vladne stavbe decembra 1961. Mandela se je potuhnil in pod krinko voznika nepotoval državo, da bi organiziral novo celico stranke ANC in novo stavko, ki je oblastem ni uspelo preprečiti. Okrog novega letaja Mandela prvič zapustil JAR in obiskal Tanzanijo, Alžirijo, Etiopijo, Gano, Maroko, Libenijo, Mali in Egipt. Odpravil se je na afriško turnejo, s pomočjo

“IZOBRAZBA JE NAJMOČNEJŠE OROŽJE, KI GA LAHKO UPORABIŠ ZA SPREMEMBO SVETA.”

V AVTOBUSU PO OBTOŽBI NA POTI V ZAPOR

katero je zbiral podporo afriških voditeljev. Ob povratku so ga prijeli, zakamufliran je bil v šoferja. Obsojen je bil na pet let zavora zaradi spodbujanja delavskih stavk in zapustitve domovine brez dovoljenja. Na sojenju se je zastopal sam, vendar ni poklical nikakršne priče, temveč nagovore porote izkoristil za politično motivirane govore. Sledil je še en sodni proces, v katerem je bil Mandela s svojimi pomočniki obtožen sabotaže in zarotništva, obsojen je bil na dosmrtni zapor. Možna obsodba je bila obešanje. Odločen, da se pokaže dostojanstveno, je spisal izjavo, ki so mu jo odvetniki vrnili v upanju, da jo bo spremenil. Branje je trajalo štiri ure. V izjavi je Mandela zanimal samotažo in poudaril ANC-ova prizadevanja za ne-rasistično demokracijo. Zadnji ostavek je Mandela odreciiral po spominu, srmeč direktno v glavnega sodnika de Weta: "Verjamem, da Južna Afrika pripada vsem ljudem, ki živijo v njej, in ne eni skupini, naj bo temnopolta ali belopolta. ... Vse življenje sem posvetil boju afriškega naroda za svobodo, borbo proti beli dominaciji in tudi proti črni dominaciji. Negoval sem ideal demokratične in svobodne družbe, v kateri vsi ljudje živijo skupaj v harmoniji in imajo enake možnosti. To je ideal, za katerega upam, da bo zaživel in uspel. Če pa je potrebno, je to ideal, za katerega sem pripravljen tudi umreti." Njegov govor je trajal 29 minut. Sklep govora mnogi primerjajo z govorom Martina Luthra Kinga ml. "Sanjam, da..." (I have a dream...).

"DOKLER NISEM BIL V ZAPORU, NISEM ZNAL POPOLNOMA CENITI ZMOGLJIVOSTI ČLOVEKOVEGA SPOMINA, NESKONČNE NITI PODATKOV, KI SO SHRANJENI V GLAVI."

roko napisano izjavo je naslednjič videl 26 let kasneje, ko so ga izpustili iz ječe. Iz njega je razvidno, da je bil pripravljen na smrtno obsodbo, saj je pisalo tudi: "Če moram umreti, naj povem, da bom svojo usodo sprejel kot moški." A obsojen je bil na dosmrtno ječo, domnevno je bil na dosmrtno ječo, domnevno je DeWet razmišljal o obešanju, a so ga odvrnili nekateri svetovalci, ki niso želeli, da bi Mandela postal mučenik. Mandela je v tem času verjel, da bo svoboda za temnopolt prebivalstvo prišla čez nekaj let. Prva leta v zaporu na otoku Robben, kjer je postal zapornik št. 46664, ga je zaznamovala smrt sina, ki je umrl v prometni nesreči in njegove matere. Novico je prejel po telegramu, bolečino pa mu je pomagal premagovati Walter Sisulu. Pogreba sorodnikov se ni smel udeležiti. Sicer je Mandela v zaporu nosil masko, ni kazal čustev, hodil je vzravnan in dostojansveno in vsiljeval svoj tempo hoje stražarjem. S stoicizmom je varoval svoje ideje. Dopisoval si je z Winnie, kjer je jele stežka zadrževal svoje občutja, čeprav so bila pisma brana in cenzurirana. Sprva je lahko pisal le dva pisma na leto, do leta 1981 so mu dovolili dva na mesec. Leta 1973 je v intervjuju z avstralskim novinarjem dejal, da ni nikoli depresiven, ker ve, da bo zmagala pravica. Osemnajst let, ki jih je Mandela preživel na otoku je tudi trdo delal v kamnoseštvo. Proti koncu služenja kazni so ga premestili v zapor Pollsmoot iz otoka, kjer so bili pogoji boljši. Medtem je nasilje v Južni Africi postajalo vse hujše, nekateri so se bali, da se bo spremenilo v državljansko vojno. Zahtev po Mandelovi izpustitvi je bilo še več, nekateri svetovni voditelji so pozvali južnoafriške oblasti, naj ga izpustijo, saj bi tako umirile razmere v državi. Ponudili so mu izpustitev, vendar pod pogojem, da opusti nasilje kot politično orožje, Mandela pa je ponudbo zavrnil in dejal: "Samo svoboden človek se lahko pogaja, zapornik ne more skleniti

ZMAGOSLAVJE TAKOJ PO OSVOBODITVI

pogodbe." Leta 1988 je vlada JAR pričela uvajati spremembe. Temnopolti študentje so lahko hodili na belske univerze. Vse glasnejše je postalo tudi gibanje za osvoboditev Mandele, na stadionu so denimo pripravili spektakularen koncert za osvoboditev Mandele. Prepevali so Sting, Whitney Houston in Stevie Wonder. In naposled se je zgodilo. Leta 1990 je predsednik FW de Klerk po skoraj treh desetletjih osvobodil Nelsona Mandelo. Pritisk medijev in mnogih tujih vlad je bil ogromen, obenem pa naj bi se tedanji predsednik bal, da bo Mandela umrl v priporu. Misel na to, ga je utesnjevala, posebej si ni želel, da bi se to zgodilo med njegovim mandatom. Winnie ga je spremljala ob osvoboditvi, ko sta se zmagoslavno sprehodila vzdolž zavora. Leta 1991 je Mandela postal voditelj ANC-a. Njegove poti so se kmalu razšle tudi z Winnie. Leta 1993 je prejel Nobelovo nagrado za mir. Na volitvah leta 1994 so lahko volili tudi temnopolti prebivalci in Mandela je postal prvi temnopolti predsednik JAR. Oznanil je, da bo to novo rojstvo Južnoafriške republike. Leta 1995 je poskrbel za ikonski športni. Pred 63,000 glav množico na stadionu v JAR (od tega 62,000 belci) se je na finalu ragbija pojavil v kapetanovem dresu številka 6 in Francois Pienaarju predal pokal z besedami, da naj bo to simbol sprave. Ragbi je sicer veljal za šport belcev. Za mnoge je bilo to utelešenje dolgo sanjanih upov in trenutek veličastnosti za državo. Leta 1998, na svoj 80. rojstni dan se Mandela tretjič poročil (z Grao Machel). Istega leta je apartheid označen kot zločin proti človeštvu. Naslednje leto se mu izteče predsedniški mandat. Ob tem Andre Brink, JAR pisatelj despidse, da kot zamenjavo vidi le Desmond Tutu-ja, ki prav tako živi reklo - človek sem skozi druge ljudi. Mandela se nato vrne v domačo vasico Qunu (kjer je sedaj tudi pokopan) in nekoliko umakne iz

političenag življenja. Leta 2004 se zavzame za odpravo revščine, ki po njegovem ne bi smela biti del gest sočutja, pač pa zakon pravičnosti. Leta 2008 je organiziran koncert v podporo proti AIDSu, ki ga Mandela podpre z obiskom. Istega leta so ga odstranili z ameriškega seznama teroristov, star je bil že 89 let. Njegov zadnji javni nastop je bil leta 2012 na nogometnem svetovnem prvenstvu. Zaradi slabega zdravja je zadnja leta življenja posvetil družinskemu življenju s svojo tretjo ženo Graco Machel. Umril je v starosti 95. let v družinskem krogu za posledicami dolgotrajne bolezni s pljuči, ki naj bi bile povezane z nezadostno zdravljenjo tuberkulozo, za katero je zbolel v zaporu. Mandela je bil predvsem človek. Sam zase ne mesija in ne moralist niti revolucionar, pač pa pragmatik z močno častjo in jasnimi cilji. Utiral je svojo pot in pokazal svetu kaj je to predanost, moč in srce. Postal je ikona vere v boljši svet. Počivajv miru, Madiba.

ZBRALA: BARBARA MURAUŠ

"RESNICA JE TA, DA ŠE NISMO SVOBODNI, TEMVEČ SMO ZGOLJ DOSEGLI SVOBODO, DA LAHKO POSTANEMO SVOBODNI, SVOBODO, DA NISMO ZATIRANI. NISMO ŠE NAREDILI ZADNJEGA KORAKA V SVOJEM POPOTOVANJU, TEMVEČ LE PRVI KORAK NA DALJŠI IN CELO TEŽJI POTI. KAJTI BITI SVOBODEN NE POMENI ZGOLJ ODVREČI OKOVE, TEMVEČ ŽIVETI NA NAČIN, KI SPOŠTUJE IN SPODBUJA SVOBODO DRUGIH. RESNIČNI PREIZKUS NAŠE PREDANOSTI JE ŠELE ZAČETEK."

ZASVOJENOST Z GADGETI

"Nekoč, pred izumom ognja, smo se pogovarjali."

Do zdaj so tudi že kučki spoznali, da so človekov najboljši prijatelj po novem gadgeti in gizmota. Postalni smo odvisni od pametnih telefonov, tabličnih računalnikov, bralnikov in ostalih gizmov in zdaj se lahko le še vprašamo, kakšne so posledice oziroma stranski učinki. Sama veliko uporabljaj gizmote. Vendar sem jaz za razliko od tech-freakov, ki budno spremljajo vse novosti, svojo ljubezen do njih odkrila šele pred kakšnim letom, ko sem si kupila prvi pametni telefon. In ga po dveh mesecih izgubila. Kako travmatično se je bilo vrniti nazaj na star, počasen in nepameten telefon, ne bom niti razlagala... In tudi tale prispevek pišem na tab. Hinavka.

In seveda je vsake toliko kdo od prijateljev ali družine pripomnil, da sem zasvojena. Ampak nisem se zares toliko spraševala o zasvojenosti, zamislila sem se šele, ko sem si bližje ogledala model enega najnovejših telefonov na trgu. "Pravi življenjski sopotnik" je slogan s katerim se ga oglašuje. Pa ne me jebat, malo overthetop, če moje mnenje komu kaj šteje ... Ampak, če povem čisto tak banalen primer - telefon zazna, da ga gledaš in se zato ne bo zatemnil, vse dokler ga gledaš. Konec koncev... ali vi vedno dobite 100% pozornost od svoje-

ga življenjskega partnerja ali partnerke, ko se vam tako zahoče? ;) Trg je poplavljen z različnimi pametnimi napravami, ki nam "olajšajo" naloge, obveznosti, življenje. Še pred nekaj leti nismo toliko sms-ali, tweetali v razne reality showe, vsako minuto čakirali najnovejših tračov, update-ali na družabnih omrežjih postov o čemerkoli pač razmišljaš v tistem trenutku, plesali pred Xboxom, ki nas vidi. In

ocenjuje.

In potem ni čudno, da postajajo ljudje čustveno nestabilni oziroma moteni. Facebook nas dela narcise, pametni telefoni nas spreminjajo v kontrolfreake, zaradi računalniških igrice imamo sposobnost koncentriranja na ravni zlate ribice. Strokovnjaki opažajo povezavo med poplavo gadgetov in porastom bolezni, ki so jih poimenovali „bolezni zaradi načina življenja“ (lifestyle diseases), kot je na primer primanjkljaj pozornosti in motnja pozornosti (ADHD), depresivnost in obsesivno kompulzivna motnja. Socialna omrežja po eni strani napihujejo lastne pomembnost, po drugi strani pa se nam zdi, kako lepo živijo drugi, koliko se drugim dogaja, nam pa nič... Potem je tu tudi pomanjkanje fizične aktivnosti in s tem posledično debelost.

Hja nekaj je šlo znatno narobe, namesto da bi nas gizmota osvobodili, nas pravzaprav omejujejo.

In kakšni so znaki, po katerih prepoznamo, da gre za odvisnost?

- Takoj, ko se zbudimo preverimo telefon, družabna omrežja, email in jih nato preverjamo vsakih pet minut. Dobesedno.

- Ste lastnik vsaj treh gizmotov.

- Ko zaspate imate gizmota bližje sebi, kot svojega partnerja.

- Več časa preživite na spletu ali pred igrkami, kot se družite s prijatelji ali družino.

- Gizmota ne morete odložiti niti med vožnjo. In odpisujete sporočila, updejtate statuse in delate selfije – vse to medtem, ko vozite.

- Nelagodje, kadar ne moreš pogledati novosti na družabnem omrežju ali odpisati na email, ali SMS.

- Moten dnevni ritem, recimo če igrate igrice dolgo v noč in potem za radi tega spite čez dan.

- Ko zanemarjate šolo ali celo službo zato, da ste lahko na netu ali igrate igrice.

- Hlepenje, ki meji že na potrebo, da se povežemo na splet, v socialno omrežje ali igramo igrice.

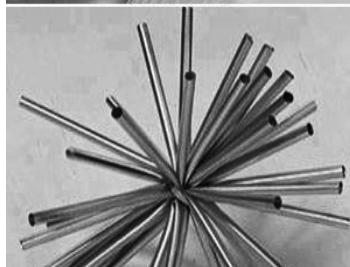
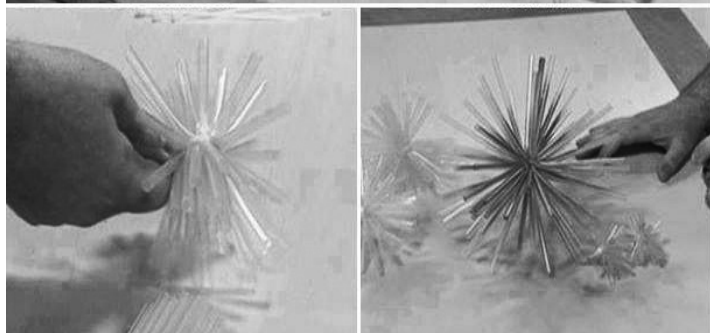
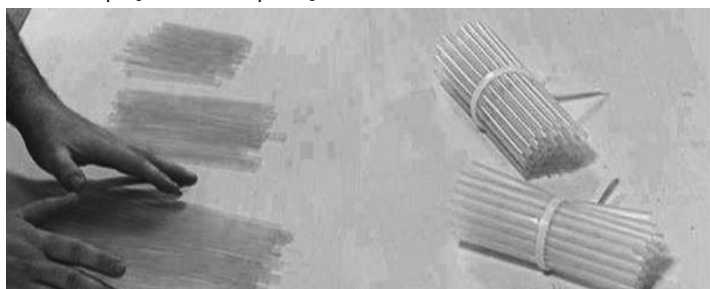
Kakorkoli gadgeti so ena najboljših pogurtavščin ever in kot že omenjeno, je trg poplavljen z njimi. Vendar ne moremo kriviti proizvajalcev, vsak naj kaže s prstom le in izključno nase. Kajti, ko se bo povpraševanje ustavilo, se bo tudi proizvodnja nehala. Vsak naj sam pri sebi razmisli ali si z njimi olajša kakšno nalogo, ali gre le za preprosto zabijanje časa. V nobenem primeru pa ne bo škode, če boste svojega vsake toliko časa odložili in čisto izklopili.

SAŠA MILEŠIČ

DO IT YOURSELF!

DIY oziroma "Do It Yourself" (ang. naredi sam) pomeni grajenje, popraviljanje ali spreminjanje nečesa brez pomoči strokovnjaka. Gre za kreativno, rekreativno dejavnost, ki velikokrat pomeni tudi odmik od potrošniške družbe. Zadnja leta prakse ne sprejemajo le alternativci in domači mojstri, pač pa so DIY prakse zasule družabna omrežja in nekatere portale (npr. Pinterest), kjer so doma narejeni izdelki predstavljeni kot nosilci vrednot kot so lepota, toplina in ljubezen. Ne samo, da s preoblikovanjem stvari poskrbimo, da je na planetu nekoliko manj nesnage in da v denarnici ostane kak evro več - z izdelovanjem novih stvari pridobivamo nove spretnosti in spodbujamo lastno ustvarjalnost. Ponovno predstavljamo nekaj zanimivih projektov za inspiracijo!

“MNOGI ZAPRAVIJO VELIKO DENARJA ZA DEKORACIJE IN OKRASITEV BOŽIČNEGA DREVEŠCA. ČE NISTE TE SORTE PRIPOROČAMO NAKUP SLAMIC, KI JIH PREPROSTO POSPREJATE S SREBRNIM ALI ZLATIM LAKOM IN SPNETE Z VRVICO, DA NASTANE ZVEZDA”

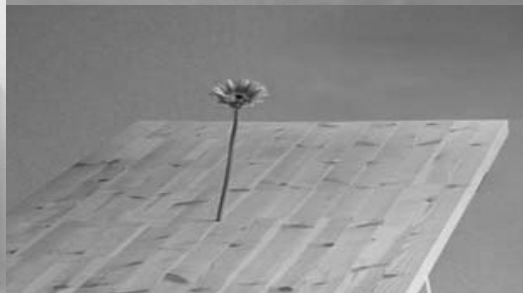
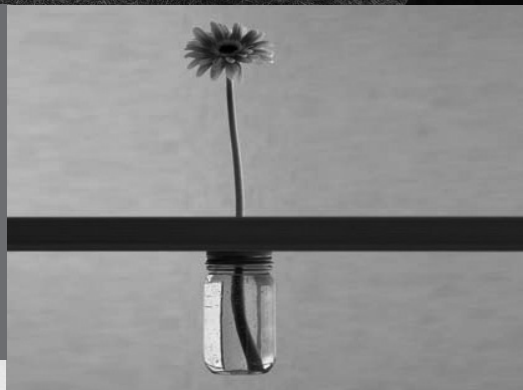
“STAR KOVČEK OPREMITÉ Z NEKAJ BLAZINAMI IN VAŠI KOZMATINCI BODO PRIDOBILI UDOBNO LEŽIŠČE. ČE IMA KOVČEK ŠE PREDELE ALI ŽEPKE NA ZGORNJEM, ZAPIRALNEM DELU, LAHKO VANJ SHRANITE PASJE ALI MAČJE IGRAČE.”

“IZ STARIH PREDALNIKOV LAHKO NA ENOSTAVEN NAČIN NAREDITE PLADNJE ZA ZAJTRKE V POSTELJI ALI MIZICO ZA PRENOSNIK. ZA SVEŽ VIDEZ PREDALNIK POBARVAJTE ALI PRELAKIRAJTE.”

“SPREMENITE SVOJE KOLO V PIKNIK KOLO. PROSTOR MED KOLESOMA OPREMITÉ Z LESENIMI DESKAMI, DA PRIDOBITE "PREDAL"”

“ZA PREJEMNIKE CVETJA, KI NISO LJUBITELJI VAZ JE NASLEDNJI PROJEKT KOT NALAŠČ. POTREBUJETE SAMO STEKLEN KOZAREC, NAVOJ IN MIZO V KATERO VAM NI ŽAL ZVRTATI LUKNJE. VAZA BO TAKO OSTALA SKRITA, MIZA PA BO PRIDOBILA NA FRAJERSKOSTI.”

ZLATA ROLA WC PAPIRJA

Za zlato in blišč na tem svetu ni ovir. Za vse, ki želijo odplakniti zajetno količino denarja je na voljo zlat WC papir. Rolo prodaja Avstralska firma Toilet Paper Man. Izdelana je iz 22-karatnega zlata in stane okoli milijona evrov. Podjetje trdi, da bo kupcu rolo osebno dostavilo skupaj s steklenico šampanjca. Za izdelavo role so potrebovali štiri leta. Zaenkrat kupca še niso pridobili. Da to ne bi bilo morda zato, ker bo zlata rola zgedala smešno zraven keramičnega wc-ja, so izdelali še zlato WC školjko.

V KOREJI MICROSOFT EXPLORER OBVEZEN

Južna Koreja na področju poznavanja spletnih brskalnikov nekoliko zaostaja, saj je še vedno v veljavi zakonodaja, ki uporabnikom spleta zapoveduje uporabo brskalnika Internet Explorer. Zakon izpred 14 let določa, da morajo uporabniki zaradi varnosti uporabljati le Microsoftov brskalnik. Južna Koreja je sicer poznana po svojih visokotehnoloških dosežkih, hitrih širokopasovnih dostopih in izjemno pokritostjo s hitrim mobilnim omrežjem 4G. Kako spletno nakupovanje in spletno bančništvo opravljajo uporabniki Applovih računalniških sistemov lahko samo ugibamo.

ZAPRTA ZARADI POLJUBA

Vodja Italijanske policijske zveze je obdolžil dvajset letno Nino De Chiffre seksualnega nasilja in nepriemerne ravnanja do policista ob opravljanju javnega dela. Nina je na enem izmed protestov policistu dvignila neprebojni vizir na čeladi in ga na vizir poljubila. Policist naj bi svoje delo vzorno opravil s tem, ko se ni odzval na provokacijo.

NAČRTI ZA LUNO

Shimizu, Japonska inženirska in arhitekturna firma, ima rešitev za podnebno krizo. Njihov cilj je gradnja solarnih panelov v širini 400 kilometrov vse okrog luninega ekvatorja. Brez-ogljčno energijo bi nato iz lune usmerjevali na Zemljo v obliki mikrovalov, ki bi energijo pretvarjali v elektriko v zbirnih postajah. Za vzdrževalna dela na luni bodo skrbeli roboti. Podjetje trenutno končuje gradbene načrte, kaj pa je njihov naslednji korak pa še ni znano.

Istočasno NASA načrtuje gojenje rastlin na luni in to do leta 2015 v okviru projekta, ki predvideva uspešno kolonizacijo vesolja. Cilj je gojiti določene rastline - med prvimi izbranimi so bazilika, redkev in navadni repnjakovec.

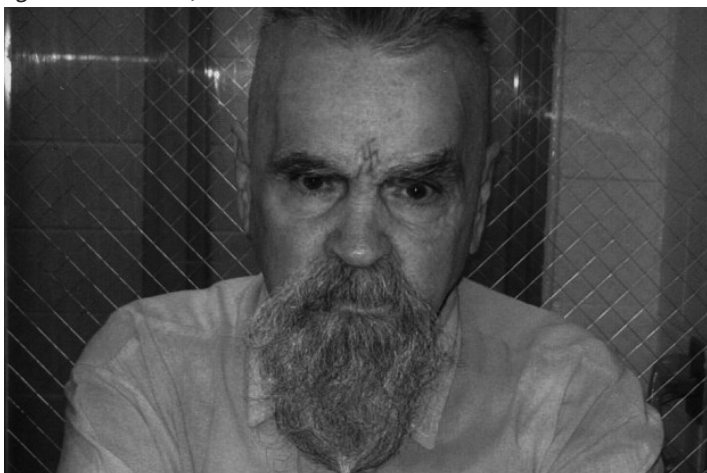
SMOG HROMI KITAJSKE KAMERE

Gosti oblaki smoga, ki pogosto prekrivajo mesta na Kitajskem, zahtevajo vedno bolj drastične ukrepe. Kitajci po več dni zapirajo šole, silijo prebivalce, da ostajajo doma in ne hodijo na prosto. Kitajska vlada se je resneje zamislila šele sedaj, ko imajo težave s tehnologijo nadzora in posledično državno varnostjo. Številne nadzorne kamere so namreč popolnoma neuporabne, ko mesto pokrije smog. Gre za več kot 20 milijonov kamer. A vladajoči so se namesto na zmanjšanje onesnaževanja odločili za podporo dveh projektov, ki bosta skušala razviti kamere, ki bodo snemale skozi onesnažen zrak, ki spominja na meglo, čeprav so delci v njem povsem različni od majhnih kapljic vode, ki sestavljajo meglo.

CHARLES MANSON SE POČUTI DOBRO

Charles Manson dokazuje, da ni izgubil sposobnosti, da komu stopi na živce ali se mu zagnusi. V intervjuju, ki ga je z njim opravil Rolling Stone razkriva, da je biseksualec, da se namerava poročiti z 25-letno fanico in da za zapahi upravlja s skupino najnevarnejših kriminalcev, posiljevalcev in morilcev in da - če vedno otrdi, da je nedolžen. Charles je sicer zaprt v strogo varovanem zaporu, a ima pri dnevnih opravilih stik s petnajstimi drugimi zaporniki podobnega kalibra. Z Juanom Coronom si tako izmenjuje glasbena priporočila (Corona je leta 1971 brutalno pomoril 25 ljudi), dobro pa se razume tudi z Mikheilom, ki je leta 1997 ubil sina Billa Cosbyja. Vikende mu sicer krajša njegova bodoča žena, ki jo sam imenuje Star, v znak zvestobe si je dala na čelo vgravirati X (Manson ima na istem mestu vgravirano svastiko).

PREPOVED HRANJENJA BREZDOMCEV

Mestni svet v Los Angelesu razmišlja o prepovedi hranjenja brezdomcev. Pobuda se je začela po številnih pritožbah lastnikov hiš, ki so v neposredni bližini točk, kjer njihovi someščani delijo hrano brezdomcem. Los Angeles ima drugo najvišjo populacijo brezdomcev v ZDA (53,800), kjer zadnja leta beležijo porast za 27%. Navada v mestu je, da prostovoljci razdelijo do 200 obrokov hrane na dan. Dejanju nasprotuje tudi igravec Alexander Polansky, ki ne mara ljudi, ki skvotajo stavbe v bližini razdeljevalnic hrane. Po njegovih besedah se soseska spreminja v mentalno inštitucijo. V mestnem svetu bodo tako obravnavali predlog zakona, ki bi posameznikom in organizacijam prepovedoval javno deljenje hrane, ki so za mnoge življenjskega pomena. Takšen zakon je sicer že v veljavi v mestih Orlando in Raleigh.

M&S "ZAŠČITIL" MUSLIMANE

Marks & Spencer veriga trgovin se sooča z masovnim bojkotom. Uprava je namreč izdala regulativo po katerem delavci, ki so muslimani kupcem ne rabijo prodajati mesa ali alkohola. Največ kritik je padlo na račun tega, da bi potem lahko tudi ortodoksni kristjani bili zašiteni pred prodajo opolzkega spodnjega perila ali kondomov. Kupci menijo, da gre za enostransko "zaščito", ki bo vnesla še več nestrpnosti in diskriminacije. Britanci menijo, da bi kupci morali biti prioriteta in da so prodajalci tam v profesionalni vlogi. "Naj tekam okoli od ene do druge blagajne in se soočam z različnimi verami in njihovimi prepričanji?" je povedala ogorčena Britanka.

ČEŠKA VLADA KUPUJE SPODNJICE

Češka vlada je ob koncu leta porabila skoraj 25,000 evrov za 1000 parov ženskega in moškega spodnjega perila. Da so zadeve še bolj bizarne oz. seksistične imajo ženske spodnjice narisane bobra, moški pa kormorana. V pojasnilo nakupa, ki vsebuje tudi voščenkne in 6000 pisal je vlada povedala, da gre za del okoljske kampanje, ki spodbuja k bolj preudarnemu ravnanju pri varovanju okolja. Sumimo, da bi denar lahko veliko preudarnije porabili za dejansko zaščito okolja.

UGANDA PROTI HOMOSEKSUALCEM

V Ugandi so sprejeli osnutek zakona, ki za določena homoseksualna dejanja predvideva doživljenjsko smrtno ječo. Tak primer je na primer, če homoseksualec drugega okuži z visuom HIV. Za poroki podobno ceremonijo sledi zaporna kazen sedmih let. Predsednik Yoweri Museveni lahko predlog uzakoni v roku tridesetih dni. Museveni sicer ni naklonjen homoseksualnim parom, čeprav je svoje stališče nedavno "omehčal", ko je povedal, da je samo proti homoseksualcem, ki se promovirajo. Pri tem je potrebno poudariti, da v Ugandi ni veliko odprtih homoseksualcev, tudi med heteroseksualci pa je izkazovanje seksualnosti v javnosti nesprejemljivo. Istospolna usmerjenost je že bila ilegalna v kolonialnem obdobju. Takrat je bila tovrstna seksualnost kriminalizirana kot dejanje proti redu narave, s katerim Zahodnjaški način življenja ogroža ugandske družine. V Ugandi je močna propaganda za zaščito otrok, ki simpatizira z zakonom. Kljub mednarodnim kritikam je že lani govornica ugandskega parlamenta obljubljala anti-gejevsko leglacijo kot božično darilo državljanom Ugande. Homoseksualnost ostaja tabu v mnogih regijah Afrike, v kar 70% kontinenta homoseksualna dejanja kriminalizirajo.

POZOR, UMETNA NOGA

Osnovnošolski razred so evakujirali iz bazena, po tem ko so protezo noge zamenjali za pedofila. Ud je šrtel izpod garderobe v drugo garderobo, kjer so se otroci preoblačili. Nadzorni so ocenili, da gre za pedofila, ki jih skuša opazovati ter jih drega. Učitelji v Azlesfordu, Kenta so zato takoj odstranili vse četrto- in petošolce. Policija je nato ugotovila, da gre za protezo noge, ki jo je invalid pustil v garderobi, medtem ko se je odpravil plavati v bazen. Ravnateljica je dejala, da so ravnali v skladu s šolskimi predpisi.

NOVA VRSTA TAPIRJA

Odkrita je nova vrsta perissodactyla – tapir. Journal of Mammalogy je novo vrsto poimenoval T. kabomani. Odkrili so ga brazilski lovci leta 2009, ko je postal muzejski primerek. Gre za prvega na novo opisanega tapirja po letu 1865. Od ostalih vrst tapirjev se razlikuje po dolžini 1,3 metra in teži 90 kilogramov, kar pomeni, da je najmanjši živeči tapir. Njegova dlaka je izjemno temna, ima tudi širše čelo. Po odkritju so raziskovalci postavili kamere v amazonskem gozdu v Braziliji. Posnetki potrjujejo novo vrsto, ki je razširjena tudi v Kolumbiji.

VODA S SPERMIJI

Avstralka toži delikatose, ker je pila njihovo ustekleničeno vodo, ki je vsebovala semensko tekočino. Trdi, da se DNK, vzeta v vodi, ujema z vzorcem DNK lastnika delikatose. Ta naj bi semensko tekočino namenoma dal v vodo in dovolil njeno prodajo, pravi. "Takoj sem vedela, da nekaj ni v redu," je dejala ženska, ki je prepoznala specifičen okus in nemudoma ukrepala. Dodala je, da se je čutila strašno ponižano in prizadeto. Analize so res odkrile, da se v vodi nahajajo spermiji.

SPLAV LE ZA KRITIČNE PRIMERE

Španska vlada je potrdila nov zakon, ki splav dovoljuje le v primerih posilstva in v primeru, da ima fetus resne deformacije ali pa je stanje tako, da je nosečnost nevarna za matero. Protestnike v Madridu so nedavno aretirali, po tem, ko so javno sežgali figuro Ministra za pravosodje Alberta Ruiz-Gallardona. Demonstracije so bile organizirane tudi v dvajsetih drugih mestih, med drugim v Bilbao, Malagi in Barceloni. Španska Socialistična stranka je že napovedala nove proteste, menijo, da: "če nam vzamejo pravico odločanja, bomo morali pozabiti na moralo, cerkev in vse drugo, kar omejuje svobodo." Nov zakon bi prinesel veliko splavov na lastno pest, kar seveda ni v interesu zdravstva, za doktorje, ki bi splav opravljali ilegalno ali neupravičeno pa se predvideva zaporna kazen do treh let. Opozicija meni, da bo porast "splavega turizma" v koliko zakon ostane, obenem pa

DLAN NA GLEŽNJU

Kitajski zdravniki so rešili odsekano roko moškega, tako da so mu jo začasno pritrtili na gleženj. Xiao Wei je izgubil desno roko pri poškodbi na delu, zaradi komplikacij pri posegu pa je niso mogli pritrčiti nazaj, zato so se odločili, da jo pritrčijo na gleženj in s tem zagotovijo dotok krvi preko arterij v nogi. Čez mesec dni so kirurgi dlan odstranili in jo namestili nazaj na roko. Da bo roka pridobila prvotno funkcionalnost bo potrebnih še nekaj operacij. Kirurgi so prepričani v končni uspeh. Poseg je že sedaj nekaj posebnega, saj je navada, da se odsekana dlan običajno pritrči pod pazduho, saj je dotok krvitvam boljši. Za poseg je potreben izurjen kirurg, poseg pa je trajal 15 ur. Kitajska je tudi sicer izjemno podklovana v mikrokirurgiji.

GLASBENE NOVIČKE

BLACK SABBATH

Black Sabbath se v prihajajočem letu podajajo na Evropsko turnejo v zasedbi Ozzy Osbourne (vokal), Tony Iommi (kitara), Geezer Butler (bas), Tommy Clufetos – (bobni) in Adam Wakeman (klaviature). Na turneji jih bo v Nemčiji spremljala skupina Soundgarden. Karte so v prodaji že od novembra.

FRED DURST NA TV EKRANE

Pevec skupine Limp Biskit, Fred Durst, je podpisal pogodbo z televizijsko mrežo CW. Ustvaril bo dramo o svojem življenju. Oddaja "The Noise" tako obljublja eno urno zgodbo o življenju mladega glasbenika v devetdesetih.

MUSE NA PLATNA KINEMATOGRAFOV

Skupina Muse bo v začetku decembra lansirala koncertni film "Muse — Live at Rome Olympic Stadium," ki se bo predvajal po evropskih kinematografih. Za tiste, ki bodo obisk kina zamudili bo na voljo kot CD/DVD. DVD bo vseboval 20 pesmi, CD pa 13. Gotovo vredno poslušanja.

NAJTEŽJA ENCIKLOPEDIJA ŠVEDSKEGA HARD ROCKA IN HEAVY METALA VSEH CASOV

Naslov morda zveni prevzetno, toda to je največja in najboljšežnejša knjiga o švedskem hard rocku in heavy metalu, ki je bila napisana. Knjiga tehta skoraj 4 kilograme in predstavlja več kot 3600 švedskih hard rock skupin s podrobnimi opisi, od mehkih »AOR« do najtežjega black metala, na 912. barvnih straneh. Vključuje življenjepise, podatke o članih, domačih krajih, opise zvokov in stilov glasbenih skupin, podrobne diskografije z različnimi tiski in formati, slikovni material. Poleg geografskega seznama knjiga vsebuje tudi seznam imen več kot 11700 švedskih hard rock in heavy metal glasbenikov. Celotnemu paketu pa so dodane tudi slike, ki še niso bile videne.

U2-JI PO 35-LETIH Z NOVIM MENEDŽERJEM

Paul Paul McGuinness je bil menedžer skupine U2 vse od leta 1978, ko je na koncertu spoznal člane banda. Sedaj prodaja svoje podjetje Principle Management in sicer koncertnemu gigantu Live Nation, katerega soustanoviteljica je Madonna. To pomeni, da bo novi menedžer skupine U2 Guy Oseary.

COBAINOV NEKDANJI DOM NAPRODAJ

Dom, kjer je preživela svoje otroštvo in najstniška leta, ikona grundga - Curt Cobain, je še zmeraj na prodaj. Hiško v Aberdeenu prodaja Cobainova mati. Na stenah so že zmeraj nekateri Kurtovi napisi in posterji (npr. napis Iron Maiden in Communication Breakdown (pesem Led Zeppelinov). Tudi sicer je hiša pravzaprav v istem stanju kot je bila v času Cobainove mladosti, kar je razodno tudi iz prodajnih slik, kjer največji fani Nirvane prepoznajo določene dele hiš, ki jih poznajo iz Kurtovih otroških in najstniških fotografij. Ali bo dom glasbeno navdihujoč tudi za prihodnjega lastnika, bomo videli, ko se pojavi kupec. Cena znaša pol milijona ameriških dolarjev, Cobainova mati Wendy O'Connor pa upa, da bo kupec dom spremljal v Cobainov muzej.

MICK JAGGER POMAGAL SID VICIOUSU

John Lydon, pevec skupine Sex Pistols, pravi, da občuduje pevca skupine Rolling Stones, Mick Jaggerja, ki bi naj pomagal Viciousu, ki je bil leta 1979 obtožen umora svoje punce Nancy Spungen. Nancy je bila z nožem zabodena v trebuh in je izkravela do smrti. Nihče, vključno z managerjem od Sex Pistols ni mignil s prstom, da bi mu pomagal, razen Jaggerja. Vicious, ki je bil odvisen od drog, je še pred obravnavo umrl zaradi prevelikega odmerka heroina, ki mu ga je vbrizgala njegova mati.

NOV ALBUM SKUPINE DEICIDE

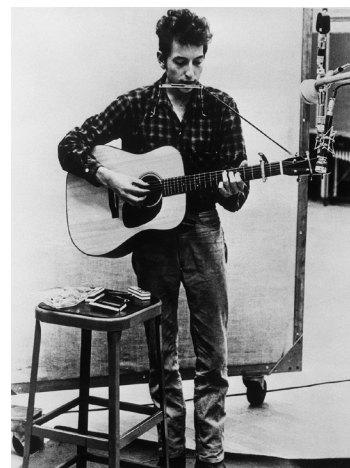
Legendarna death metalska skupina Deicide je pod okriljem založbe Century Media pravkar izdala nov album z naslovom »In The Minds Of Evil«. »Ali slišiš? Satanov glas, ki poje skupaj z Deicide«, tako se hvali o albumu vokalist in basist Glen Benton. »Je kot, da bi se King Kong poslal na marjetiko«. Zveni, zlobno?

120 LET OD SMRTI ČAJKOVskega

Čajkovski je v svojih delih združil značilnosti zahodne romantike z rusko narodno melodiko, osebnim lirizmom in mehko slovenske duše. Med njegovimi najbolj znanimi stvaritvami so baleti Labodje jezero, Trnuljčica in Hrestač. Znameniti ruski skladatelj se je rodil leta 1840 v Votkinsku v Zahodni Rusiji. Klavir se je začel učiti pri petih letih. Njegova otroška leta je travmatično zaznamovala smrt matere leta 1854. Leta 1865 je končal študij na konservatoriju v Sankt Peterburgu in med letoma 1866 in 1878 deloval kot profesor v Moskvi. V zasebnem življenju ni bil srečen. Nevrotičnost in čustvena razrvanost, združeni z latentno homoseksualnostjo, sta ga poglani v osamljenost in močno vplivali na njegovo ustvarjanje. Umiril se je šele po hudih udarcih - nesrečnem zakonu z Antonino Miliukovo leta 1877, živčnem zlomu in poskusu samomora - ter s podporo bogate vdove Nadedže von Meck ustvarjal v bolj urejenih razmerah. Njegov opus poleg baletov zajema več oper, med katerimi sta najbolj znani Evgenij Onegin in Pikova dama. Napisal je tudi sedem simfonij - morda najbolj znana je šesta, imenovana tudi Patetična - ter mnogo orkestralnih in zborovskih del.

SOUNDGARDNI BREZ MATTA CAMERONA

Soundgardni se na letošnjo turnejo odpravljajo brez bobnarja Matta Camerona. Razlog so Mattove obveznosti do skupine Pearl Jam. To najbrž pomeni, da bo poleti koncertirala tudi skupina Pearl Jam. Matt je v svojem sporočilu za javnost naznanil tudi, da bo za Soundgardne poiskal ustrezno zamenjavo. up, including Lollapalooza festivals in Chile, Brazil and Argentina next spring.

PESEM LIKE A ROLLING STONE PO 48 LETIH DOBILA URADEN VIDEOSPOT

48 let po izzidu je Bob Dylanova klasika "Like a Rolling Stone" dočakala svoj uraden videospot. Gre za interaktiven videospot, ki izgleda kot TV ekran na katerem lahko preklaplja med šestnajstimi kanali, med predvajanjem pesmi. Na kanalih so akterji, ki lip-synckajo na klasiko iz leta 1965 - napovedovalka dnevnika, zvezva resničnostnega šova ipd. Med akterji je tudi Bob Dylan na kanalu Music 1 Classic. Videospot je del promocije za nedavno izdan Dylanov box-set, ki vsebuje vse albume in kompilacijo z raritetami.

PUNK ROCK SCENA

NOFX IN RAISED FIST POTRJENI ZA PUNK ROCK HOLIDAY

Organizatorji festivala Punk Rock Holiday so postregli s prvimi imeni, ki bodo krojili glasbeno dogajanje na četrti ediciji festivala. Namreč nastop na festivalu so potrdili vsem dobro znani NOFX, ki so sicer že nastopili na prvi izvedbi festivala in povzročili pravo punk norijo. Fat Mike in družčina se torej vračajo s polno mero sarkazma in z Melvino harmoniko. Na odruse bodo pojavili mogočni Raised Fist. Od njih se pričakuje prava razpaljotka in jezni pogledi vokalista Alexandra Hagmana. Nastop na PRH so potrdili še metalkorovci August Burns Red in punk rockerji z reggae pridihom Authority Zero. Festival bo letos potekal med 5. in 9. avgustom kakopak v Tolminu.

AKTIVNA PROPAGANDA - "STAGE DIVE AND LIVE AT MC KRŠKO"

Aktivna Propaganda nas je konec oktobra presenetila z novo izdajo. Da so aktivni, ne samo na socialno angažiranem področju, ampak tudi pri izdajanju, priča sledeč live album. Vseh enajst pesmi na izdaji so bile posnete na koncertu v Mladinskem centru Krško 3.12.2011. Poimenovali so jo z nazivom "Stage dive and live at MC Krško", saj je tamkajšnja publika oz. scena znana po številnih izletih z odra. Pesmi so sproducirali in lastni režiji, za to je poskrbel kar njihov bobnar Emir. Slednji se je pred časom izselil v Bruselj, kjer pa si je uredil tudi glasbeni studio. Hardkor, ki trga, antifašistična akcija pa je zdravilo!

KUGA SE ŠIRI NALEZLJIVO

Kuga je bend, ki je svoje korenine pognal že pred tridesetimi leti, ko je punk rock bil še mlad. Preživeli so dva sistema, dve državi, pestre življenjske izkušnje, ki se zrcalijo v njihovi novi muziki. Bolj kot punk rocka nalepka, jim paše novo-valovska. Skupina, ki je delovala v začetku osemdesetih, se je leta 2011 vrnila na odre in odigrala nekaj koncertov. Kmalu zatem so začutili željo po novem ustvarjanju, kar jih je pripeljalo do prvega dolgometražnega albuma "Nalezljivo", izdanega pri založbi Radia Študent. Da je plošča res nalezljiva kot včasih kuga priča 12 štiklov, pločica novih, polovica pa je starih komadov, ki so bili snemani na novo. Novo življenje Kuge je konkreten, angažiran punk rock in kot pravijo sami: "Kar nas je nosilo v osemdesetih, nosi nas še zdaj in kar nas je motilo v osemdesetih, moti nas spet zdaj!"

BAD RELIGION Z MISLIJO NA BOŽIČNI ČAS

Bad Religion so izdali že sedemnajsti in obenem drugi album letos, ki je nasledil ploščo "True North". Bliža se božični čas, Bad Religion pa so kot nalašč temu posvetili celo album z naslovom "Christmas Songs". Izdaja vsebuje osem božičnih napevov, ki na pankerski način poudarjajo vse lepote in krasote tega praznika. Vse te tradicionalne pesmi so obdelani s strani Bad Religion in odigrane po njihovi liniji.

JOKO ONO IZDALI PRVENEC

Joko Ono je ljubljanski kvartet, ki zvoke proizvaja tja od leta 2010. Oktobra je izpod njihov rok izšel prvi kratkometražni album oz. EP, ki je izšel pri založbi Radia Študent. Tega so naslovili kar z imenom skupine ter nanj zapisali 7 skladb v stilu udarnega punka. Vsa besedila so zapisana v slovenščini. Živa za mikrofonom poskrbi za neposrednost, dobro mero kritičnost in ostro mero energije. Ostala (ne)sveta trojica, ki sledi Živi s svojimi glasbili pa je pripomorana v dviji špil. Priporočamo ogled v živo. Konec!

TRIFOR60 - KDO ODLOČA!!?

Trifor60 so hardcore crusterski punkeji iz Železnikov. Pred dnevi so na posluš poslali prvo pesem z naslovom "Kdo odloča!!?". O pesmi so na člani skupine povedali sledeče: "Pesem ves čas govori v prenesenem pomenu - lovec in žival, ki sta lahko karkoli. Lovec je močnejši, ker ima orožje, žival pa se ne mora braniti. Lahko je lovec vlada, žival pa mali človek. Kdo pač odloča?! Lovec - država, posamezniki na položajih, ki pač skrbijo za svojo rit, kradejo, vse temelji na moči, podkupninah, itd, itd. ali žival - 'nemočni' ljudje - demokracija?! V Sloveniji pač nismo vsi enako obravnavani, pa o tem sploh ne bi zgubljali (pre)več besed!". Ta skladba napoveduje tudi izid istoimenskega albuma v decembru, ki bo nasledil izdajo "Veča se čreda apatičnih ovc" iz leta 2011.

BLACK FLAG S PRVO IZDAJO PO LETU 1985

Black Flag so napovedali izid novega albuma, ki bo nosil naslov "What the...". To bo njihova sedma izdaja in prva po letu 1985, ko je izšel album "In My Head". Novi plošček bo vseboval 22. svežih skladb, luč sveta pa naj bi po napovedih ogledal 3. decembra. Izšel bo pri matični založbi SST Records. Black Flag so se letos vrnili na odre, a le z dvema originalnima članoma, z Ronom Reyesom na vokalu in Gregom Ginnon na kitari. Iz nekdanjih članov te skupine pa je izšel še eden bend poimenovan zgolj Flag, ki pa zanimivo vsebuje več originalnih članov. V bendu Flag so se torej znašli Keith Morris, Chuck Dukowski, Bill Stevenson in Dez Cadena, edini sveži člen v postavi Flagovcev pa je Stephen Egerton na kitari.

KROJITE SI SAMI SVOJO USODO Z ITALIJANSKIMI SOVIET SOVIET

Soviet Soviet iz Pesaroja ob Jadranski obali so aktivni od leta 2008. 12-tega novembra, letos seveda, so za Brooklynsko založbo Felte izdali prvenec Fate. Soviet Soviet, na samo vinilni izdaji Fate, pičijo dobro nabrušen post punk, ki se sliši sličen The Cure s prvih albumov, še posebej zaradi basa in tudi zaradi reverbirane kitare. Klasični rock trojec najdemo tudi na label semplerju, ki ga založba gosti na Soundcloudu. Bend dobro definira tudi značilen vokal, z italijanskim naglasom, v angleščini.

NOVICE STA ZBRALA MATEJ URBANČ IN MATEJ VELKAVRH - SPRP - SLO. PUNK ROCK PORTAL

RAZPAD SONIC YOUTH IN STIRJE NOVI SUPER BENDI

Ko so leta 2011 Sonic Youth prenehali z delovanjem, smo bili šokirni in razočarani. Toda vse le ni bilo tako slabo. Danes imamo na sceni štiri nove super bende. Po vsakega ima en član bivših Sonic Youth. Kim Gordon tvori Body/Head due, Thurston Moore poje pri Chelsea Light Moving, Steve Shelley bobna pri Disappears in Lee Ranaldo Lee ima lasten Ranaldo Band ter še najnovejši Lee Ranaldo And The Dust. No Steve Shelley je vmes iz Disappears že izstopil. Chelsea Light Moving, Body/Head, Lee Ranaldo Band in Lee Ranaldo And The Dust so zadnje letošnje albume izdali pri Matorju, kjer je izšel tudi zadnji album Sonic Youth leta 2009. Disappears so album s Steveom Shelleyem izdali pri Kranky, Body/Head pa tudi pri Open Mouth.

KONCERTI DOGODKI PRIREDITVE FESTIVALI

LOKALNO

27.12. @ JAZZ KLUB SATCHMO PROHIBITION Z MANOUCHE

Skupina Manouche se vrača v Satchmo, prizorišče kjer so pred cca dvema letoma tudi premierno izvedli svoj prvi koncert.

28.12. @ GUSTAF MEAN MACHINE

Lokalci Mean Machine bodo uprizorili koncert pod sloganom Gate dol za rokenrol. Vstopnina: Eno pivo.

29.12. @ TRG LEONA ŠTUKLJA ELVIS JACKSON

Elvis Jackson bo razdrmla Trg Leona Štuklja s svojimi rock, ska, punk, hard core, reggae in metal melodijami. Vstop prost!

31.12. @ TRG LEONA ŠTUKLJA HAPPY OL' MCWEASEL

Sobni band kluba MC bo Maribor popeljal novemu letu naproti. Pivsko pevska atmosfera zagotovljena!

10.1. @ ŠTUK NEODKRITI KRAJI INDIJE RADZASTAN

Zibelka najstarejših kultur ujeta v sonce in pesek, sijočih barv in nasmejanih obrazov, ki vas preprosto pritegne in posrka vase. Predavatelj: popotnik Tomaž Humar

14.1. @ JAZZ KLUB SATCHMO BALLADERO/LORENZO CORTI

Tudi tokrat se bodo domačim glasbenikom in gostom pridružili gostje iz tujine. Posebni gost na prvem delu turneje bo Lorenzo Corti, ki spada med vidnejše italijanske kitariste na alternativno-rockovski sceni (Christina Dona, Le Lucci Della Centrale Elettrica, Cesare Basile,

IZVEN

28.12. @ ORTO BAR, LJ SUPERGARDEN – SOUNDGARDEN TRIBUTE & MOOKIE – PEARL JAM TRIBUTE

Najprej bosta iz odra na vse pretege zabučali trenutno najboljši tribute zasedbi SUPERGARDEN (Soundgarden) in MOOKIE (Pearl Jam) in v duhu Temple Of The Dog izvedli še letos zadnji Stardog Champion fešto. Od polnoči dalje bo potekal najboljši izbor vseh hitov, ki so zaznamovali našo mladost. Vstopnina: 4 EUR.

2.1. @ MENZA PRI KORITU, LJ MASSICOT (ŠVICA) + SEVEN BRIDES OF FRANKENSTEIN (ŠVICA, HRVAŠKA, SLOVENIJA)

Kvartet štirih instrumentalistk/pevke nadaljuje tradicijo alter-rocka, post-punka in rocka-in-opposition na sledi Contortions ali Gang of Four. Močno ritmizirani kitarar in bas puščata bobnarki tvorjenje daljših tolkalskih vzorcev. Plesnost zagotavlja skoraj obsesivna repetitivnost brenkal in elektrificirane viole. Punk trans? Istoimenski prvenec so bivše študentke ženevske filozofske fakultete izdale v sodelovanju z založbama Redwig iz Hamburga in Monocul iz Pariza.

10.1. OB 23H @ GALA HALA, LJ PIKANTNA ENOLONČNICA

MAMBO CHICK aka MAMBO C (Palmwine Records, FR), DIRTY HAIRY (SoulKeks, UK), UDO BRENNER (Zelena sonce).

Po skoraj polletnem oddihu se pod žaromete Gale hale vrača Pikantna enolončnica oz. Guiso picante, latino derivat Zelenega sonca. Tokrat oplemenitena s priboljškom francoske gospodarice latino plesišč, selektorke Mambo Chick iz Lyona, ki svoj latino funk plemeniti s starošolskimi zvoki boogalooja, guagance, tumbela, hard salse, cumbie in še česa. Mambo Chick je igriva zbiralka vinilnih plošč in del ekipe Palmwine Records, ki slavi stare in tropske zvoke s toplim smislom za humor.

11.1. OB 22H @ ORTO BAR LED ZEPPELIN TRIBUTE

Člani benda Kula so večinoma iz okolice Čakovca (HR). Njihov glavni cilj je čim kvalitetneje interpretirati dobro in pravo rock glasbo.

16.1. OB 20H @ KINO ŠIŠKA, LJ HORROR MUNDI

Na večeru, poimenovanem Horror Mundi/Groza sveta, bo Svetlana Makarovič interpretirala svoje najbolj grozljive pesmi, Zlatko Kaučič pa bo njeno najbolj grozljivo poezijo s svojo virtuoznostjo povezal s svojo glasbo, ki jo bo, kot vedno, odigral v živo.

24.1. OB 20H @ KINO ŠIŠKA, LJ ICED EARTH

Iced Earth, titani ameriškega power/heavy metala, se bodo v okviru evropske turneje 24.1.2014 ustavili v Kinu Šiška. Zasedba, ki že več kot dve desetletji metal privrženecem po celem svetu dostavlja silovite himne, polne masivnih kitar in nalezljivih melodij, slovi po svojih strastnih in eksplozivnih nastopih, ki nikogar ne pustijo hladnega.

27.1. OB 19:30 @ CANKARJEV DOM, LJ SILENCE

Duet Silence bo v ponedeljek, 27. januarja 2014 vnovič nastopil s pianistom Igorjem Vičentičcem, dirigentom Tomislavom Fačinijem in Simfoničnim orkestrom RTV Slovenija. Program bodo sestavljale orkestrirane verzije skladb z albuma Musical Accompaniment for the End of the World (Glasbena spremljava za konec sveta), ki so bile javnosti prvič predstavljene pred letom dni na koncertu v Linhartovi dvorani Cankarjevega doma.

30.1. OB 20H @ GALA HALA, LJ KATAKLYSM (CAN), KRI- SIUN (BRA), FLESHGOD APOCALYPSE (ITA)

Dame in gospodje! Kultna kanadska death metal zasedba Kataklysm, ki že 20 let svetu kaže svojo moč in ki že ves ta čas zvesto služi imenu, ki si ga je dala na prvih vajah, se bo vrnila v Gala Halo na Metelkovi, kjer bo predstavila za zdaj

prihajajoči album Waiting For The End To Come. All the way from Brasil bodo z blast beati, kruljačino, nizkimi toni in kot britev ostrimi riffi napadli legendarni Krisiun, ki v živo za seboj vedno puščajo zgolj uničenje. Dodatna poslastica pa so italijanski Fleshgod Apocalypse, ki bodo predstavili svoj novi opus blastfamusa Elegy, ki ponovno združuje ljubezen do furioznega death metala in klasične glasbe.

4.2. OB 20H @ HALA TIVOLI, LJ DREAM THEATER

Dream Theater - John Petrucci (kitara), John Myung (bas kitara), James LaBrie (vokal), Jordan Rudess (klaviature) in Mike Mangini (bobni) – v okviru predstavitve enajstega albuma "A Dramatic Turn Of Events", po že skoraj 30 letih obstoja, prihajajo v Slovenijo.

ZUNAJ

13.1. @ KONZERTHAUS, DUNAJ, AT MANU KATCHE

Izvenserijski francoski bobnar, ki ga mnogi imenujejo tudi pozabljeni bobnarski superheroj, bo svoj raznolik, udaren stil z značilnim ornamentiranim grooveom predstavil nam najbližje v Avstriji.

20.1. @ TEATRO ROSSETTI, TRST GLENN MILLER ORCHESTRA

Ikonski orkester, ki ga je Glenn Miller formiral že davnega 1938 prihaja v Trst.

30.1. @ SZENE, DUNAJ, AT MONSTER MAGNET

Legende stoner rocka/metala prihajajo na Dunaj.

8.2. @ STADTHALLE, DUNAJ, AT DEPECHE MODE

Morda edina moderna hipija, bosta z unikatnimi zvoki harala po Dunaju!

OBČASNIK KULTURNEGA DRUŠTVA MLADINSKI
CENTER INDIJANEZ
INDIJANEZ #6, DECEMBER - JANUAR 2014
CENA: 0 EUR
ODG. UREDNICA: BARBARA MURAUŠ
IZDAJA: KULTURNO DRUŠTVO MLADINSKI
CENTER INDIJANEZ, OB ŽELEZNICI 16, MB
PODPIRAJO NAS:
- ŠOUM
- URAD ZA MLADINO RS
- MESTNA OBČINA MARIBOR